

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ
VZDĚLÁVÁNÍ

„Barevná školička, veselá písnička“

Č.j. školy: ŠVP PV 1/2023

Vypracovaný dle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a RVP PV č. j. 405/2004-22 (úplné znění k 1. září 2021)

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – Mateřská škola „Barevná školička, veselá písnička“ byl projednán na pedagogické radě dne 28. 8. 2024

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – Mateřská škola „Barevná školička, veselá písnička“ je platný od 1. 9. 2024 (platnost 3 roky).

Vypracovala: Mgr. Vladimíra Bernasová

Mgr. Alena Svitáková

Mgr. Vladimíra Bernasová

Ředitelka školy

OBSAH

1. Identifikační údaje mateřské školy	4
2. Charakteristika mateřské školy.....	5
2. 1. Filosofie školy „Barevná školička-veselá písnička“	5
3. Podmínky předškolního vzdělávání.....	7
3.1. Věcné podmínky	7
3.2. Životospráva	7
3.3. Psychosoální podmínky	8
3.4. Organizace dne.....	9
3.5. Řízení mateřské školy	10
3.6. Personální a pedagogické zajištění.....	10
3.7. Spolupráce s rodinou	11
3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	12
3.9. Vzdělávání dětí nadaných	15
3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	15
4. Organizace vzdělávání.....	17
4.1. Charakteristika tříd.....	18
4.2. Kritéria pro přijímání dětí.....	18
5. Charakteristika vzdělávacího programu	19
5.1. Hlavní principy ŠVP PV	19
5.2. Úkoly předškolního vzdělávání	19
5.3. Cíle předškolního vzdělávání dle RVP PV.....	20
5.3.1. Dlouhodobé cíle	22
5.3.2. Dosažitelné klíčové kompetence dítěte ukončující předškolní vzdělávání	22
5.3.3. Očekávané výstupy RVP PV	24
5.4. Metody a formy práce.....	25
5.4.1 Realizace vzdělávacích činností	25
5.5. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	26
5.5.1. Podpůrná opatření I. stupně.....	26
5.5.2 Podpůrné opatření II. až V. stupně.....	28
5.6. Organizace vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem	29
5.7. Vzdělávání dětí od dvou do tří let	31
6. Vzdělávací obsah	37

6.1. Vzdělávací nabídka v integrovaných blocích.....	40
6.2. Prevence sociálně patologických projevů chování v MŠ.....	52
6.3. Rozvíjející aktivity školy	52
7. Autoevaluace mateřské školy a hodnocení výsledků vzdělávání	54
7.1. Evaluace vzdělávacího programu školy (Sloučad švp s rvp pv).....	54
7.2. Evaluace plnění cílů ŠVP a TVP	55
7.3. Evaluace průběhu vzdělávání (způsob a realizace obsahu vzdělávání).....	56
7.4. Evaluace práce učitelů.....	57
7.5. Evaluace výsledku vzdělávání dětí	58
7.6. Evaluace kvality podmínek vzdělávání v kontextu rvp pv	59
8. Závěr.....	60

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Název ŠVP PV:

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – Mateřská škola „Barevná školička, veselá písnička“

Název školy: Základní škola a mateřská škola Srubec

Sídlo: Slunečná 1100, 370 06 Srubec

Odloučená pracoviště: Horní 986, 370 06 Srubec

IČO: 70998957

Zřizovatel: Obec Srubec

Kontakt: Obec Srubec

Ledenická – Škarda 92, 370 06 Srubec

obec@srubec.cz

Ředitel: Mgr. Vladimíra Bernasová

Zástupce ředitele: Mgr. Alena Svitáková

Koordinátor ŠVP PV: Mgr. Vladimíra Bernasová

Mgr. Alena Svitáková

Kontakty na školu: reditelka@skolasrubec.cz telefon: 702 158 517

zastupce@skolasrubec.cz telefon: 725 775 582

ucetni@skolasrubec.cz telefon: 725 775 739

jidelna@skolasrubec.cz telefon: 606 082 101

www.skolasrubec.cz

Kapacita školy: 124 dětí

2. CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola s celodenním provozem byla zřízena Obcí Srubec s provozem od 1. 12. 2002 v budově Na Chalupy 44. Od 2. 11. 2009 pak byla jako další samostatná třída otevřena druhá budova MŠ na adrese Horní 986. Od 6. 1. 2014 je MŠ trojtřídní a má vlastní školní jídelnu. Třetí třída MŠ a školní jídelna vznikly v rámci přístavby v horním areálu. Od 1. 9. 2019 byla dále kapacita školy navýšena o nově vzniklou třídu v pronajaté vile-Ledenická 328. K dalšímu navýšení kapacity školy došlo 1. 9. 2020, kdy byla otevřena ZŠ Srubec v ulici Slunečná 1100 a v ní i třída mateřské školy určená pro předškolní děti. Od 1. 9. 2024 budou díky dostavbě nového pavilonu MŠ pro dvě třídy při MŠ v Horní ulici zrušena odloučená pracoviště Na Chalupy 44 a Lednická 328. Jejich provoz bude přesunut do nového pavilonu, kde je pro děti nově vybudováno na školní zahradě dopravní hřiště.

V každé třídě je homogenní skupina dětí. Do jednotlivých tříd jsou děti rozděleny podle věku. Do třídy MŠ v ZŠ jsou umístěny děti předškolního věku. Dále jsou pak děti rozděleny podle pracovních potřeb rodičů. Třídy v Horní ulici mají delší provozní dobu.

Kapacita tříd MŠ je 24 dětí, Slunečná 1100 pouze 20 dětí. Celková možná kapacita MŠ je 124 dětí. Prostory tříd jsou rozděleny na hrací a pracovní kouty, které poskytují dětem i pedagogům dostatek možností k individuálním činnostem, hře i práci. Prostor je variabilní a pedagog ho může přizpůsobovat potřebám jednotlivých dětí. Ke všem budovám náleží **školní zahrady**, které jsou vybaveny pískovišti a herními prvky, zastřešenými terasami a altány (Horní MŠ).

Mateřská škola ve Srubci je příspěvkovou organizací, kde zřizovatelem je obec Srubec, která poskytuje škole příspěvky na provoz. Příspěvek na přímé vzdělávací náklady poskytuje MŠMT kraji formou dotace. Dále škola hospodářší s příspěvkem od zákonných zástupců dětí, kteří podle směrnice ke stanovení výše úplaty za předškolní vzdělávání platí stanovenou částku (Vyhláška 43/2006 MŠMT o předškolním vzdělávání). V neposlední řadě škola efektivně hospodářší s prostředky od dárců a prostředky programů vyhlášených MŠMT (Šablony).

Základní a mateřská škola Srubec je zařazena do rejstříku škol, školní jídelny a školní jídelny-výdejny.

Všechny třídy pracují se stejným školním vzdělávacím programem. Každá třída má vypracovaný třídní vzdělávací program, který odpovídá individuálním možnostem a potřebám vzdělání každého dítěte.

2. 1. FILOSOFIE ŠKOLY „BAREVNÁ ŠKOLIČKA-VESELÁ PÍSNÍČKA“

Moto školního vzdělávacího programu již samo napovídá o zaměření mateřské školy:

Barevnost-pestrost vypovídá o široké škále hrových činností s ohledem na věkové zvláštnosti skupin dětí ve všech třídách mateřské školy se samostatným výkonem činnosti. Barevnost značí i rozmanitost činností, které dětem nabízíme. V neposlední řadě se tímto heslem řídíme při vybavování a výmalbě interiérů MŠ.

Školička tvořená pěti třídami se třemi odloučenými pracovišti má prvořadý cíl, aby se zde děti cítily jako doma. Proto je naše škola otevřeným místem všem, kdo chtějí spoluvytvářet pozitivní klima školy a podílet se na společných aktivitách.

Veselost poukazuje na pocity, jaké bychom si přály, aby děti v mateřské škole prožívaly každý den. Adaptační období pro mnohé děti je sice časem smutku a slz, ale je naším hlavním úkolem dopomoci dětem k překonání smutku z odloučení od rodičů a začít si plnými doušky užívat čas strávený ve škole, učit se a „dovádět“ s novými kamarády.

S písničkou je hezčí svět, a proto se téměř žádná činnost v mateřské škole neobejde bez veselé písničky za doprovodu hudebních a rytmických nástrojů. Pěknou písničku rozveselí nejen zpěv, ale i dětský tanec.

Základním posláním naší školy je vytvořit pro všechny děti, vyučující, personál v provozu i rodiče bezpečné a příjemné prostředí bez bariér. Vytvořit zdravé zázemí, ve kterém by se všechny děti cítily spokojeně a rády se do školy vracely. Individuálním přístupem a komplexní péčí působit na jeho osobnostní rozvoj v návaznosti na jeho výchovu v rodině a v úzké součinnosti s rodinou mu umožnit plnohodnotné prožití dětství. Naším prvořadým cílem je poskytnout dětem pocit bezpečí, spokojenosti, kde je vždy na první místo kladeno **uspokojování všech potřeb dítěte** se zaměřením na zdravý vývoj předškolních dětí v provázanosti s prožitkovým učením a s ohledem na individuální zvláštnosti každého jedince tak, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

3. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Základní podmínky jsou dané příslušnými právními normami (zákony, vyhlášky, prováděcí předpisy). V návaznosti na ně a v souladu s RVP PV škola zajišťuje tyto podmínky:

3.1. VĚCNÉ PODMÍNKY

- Prostory odpovídají právním předpisům a umožňují individuální i skupinové vzdělávání a činnosti pro daný počet dětí na jednotlivých třídách.
- Nově vybudované třídy při MŠ Horní a jedna původní třída MŠ Horní jsou vybaveny stálou ložnicí pro odpočinek dětí. Na zbývajících dvou třídách stabilní ložnice nejsou. Lehátka jsou každodenně vyndavaná a uklízená. Každé dítě má vlastní matraci. Matrace jsou uloženy v odvětrávaných kontejnerech na kolečkách. Ložní prádlo má každé dítě uložené ve své polici.
- Vnitřní vybavení školy je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům, odpovídá počtu dětí, je bezpečné a zdravotně nezávadné. Třídy mají takové vybavení, aby bylo vytvořeno dobré zázemí pro veškeré vzdělávací aktivity. Uspořádání prostoru i jeho zařízení je přizpůsobeno dětem a jednotlivým činnostem. Umístění hraček, pomůcek i materiálů je zvoleno tak, aby bylo všem dobře přístupné. Vybavení je průběžně obnovováno, doplňováno a plně využíváno.
- Škola je postupně vybavována novými hračkami, náčiním, pomůckami. Všechny doplňky odpovídají věku a počtu dětí.
- Děti se podílejí na výzdobě celé MŠ, jak šaten, tak tříd. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce mohli shlédnout i jejich rodiče.
- Součástí MŠ jsou školní zahrady, které umožňuje dětem, s ohledem k jejich individuálním potřebám a možnostem, pohybové a relaxační aktivity. Zahrady jsou vybaveny herními prvky odpovídajícími věku dětí. Zahrada MŠ v Horní ulici má několik vzrostlých stromů, které poskytují dětem při pobytu na zahradě stín. Zde byla také vystavěna zahradní pergola a zastíněna pískoviště. V MŠ Horní je nově na školní zahradě pro děti vybudováno dopravní hřiště. Součástí zahrady při ZŠ jsou pouze herní prvky.
- Pro třídu MŠ Slunečná 1100 byla s dokončením dostavby ZŠ vybudována nová zahrada ve vnitrobloku. Děti zde mají dostatek prostoru pro pohybové aktivity a herní prvky. Zahrada je z části zastíněna přilehlou budovou ZŠ.
- Venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů a pravidelně jsou revidovány.
- V průběhu dalších školních let máme v plánu třídy dovybavit digitálními a robotickými pomůckami dle našich aktuálních finančních prostředků.

3.2. ŽIVOTOSPRÁVA

- Stravování dětí zajišťují vlastní školní jídelny v Horní 986. Výdej stravy probíhá na třídách MŠ provozním zaměstnancem. V ZŠ Slunečná 1100 je od 4. 9. 2023 v provozu nová školní jídelna a

výdejna. Třída MŠ se zde stravuje. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava (dle předpisů). Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmami jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti do jídla nenutíme, snažíme se o to, aby jídlo alespoň ochutnaly. Vzor dětem dávají zaměstnanci školy, kteří se chovají na pracovišti dle zásad zdravého životního stylu, nedovolují znechucování stravy a snaží se o to, aby děti o jídle nemluvily hanlivě.

- Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci (aby např. rodiče mohli své děti přivádět podle svých možností, aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě mateřské školy apod.).
- Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy.
- V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí (např. dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidový program namísto odpočinku na lůžku apod.). Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Hygienické podmínky

- Všechny třídy mají samostatné šatny, které jsou vybaveny atestovaným šatnovým nábytkem.
- Třídy jsou poměrně velké, moderně a hlavně účelně zařízené. Jsou vytvořeny koutky pro hravé činnosti dětí a jsou vybaveny dostatkem hraček a hravým materiálem.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin apod.).

3.3. PSYCHOSOÁLNÍ PODMÍNKY

- V naší mateřské škole se pravidelně střídají činnosti řízené a činnosti spontánní, které jsou v souladu s RVP PV. Veškeré činnosti a uspořádání dne jsou rozlišené v režimu dne, který je přizpůsobený potřebám dětí. Provoz MŠ je přizpůsoben potřebám rodičů a děti mohou do MŠ v případě potřeby přicházet kdykoliv během dne.
- Vzhledem k tomu, že nám okolí poskytuje dostatek přírody, využíváme ji hojně při pobytech venku. Při počtu dětí nad 20 (v případě, že je ve třídě pouze jedna učitelka) využíváme školní zahradu. Na zahradě si děti pravidelně hrají především v teplých měsících. Venku jsou děti dostatečně dlouhou dobu, otužují se a mají četné pohybové aktivity. Při nepříznivém počasí máme v MŠ náhradní činnosti.
- Podporujeme děti v oblastech, které je pozitivně rozvíjejí, ať už po stránce pracovní, morální, citové. Podporujeme děti v samostatnosti a vzájemné důvěře. Respektujeme u dětí do určitých mezí jejich volnost i osobní svobodu, která je však vedena do určitých hranic, pravidel, která se děti postupně učí dodržovat.

- Pedagogové respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace apod.). Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.
- Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné. Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků.
- Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Děti se podílejí na vytváření pravidel soužití, všichni se podílíme na vytváření kamarádského prostředí.
- Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací pedagoga s dětmi. Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, užitečná a prakticky využitelná).
- Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě (autenticky). Pedagog se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

3.4. ORGANIZACE DNE

Mateřská škola je zřízena jako škola s **celodenním provozem** s určenou dobou provozu v jednotlivých třídách:

Třídy - Horní 986 („Zajíčci“, „Lvíčata“, „Kočata“, „Ptáčata“) od 6.00 hod. do 16.30 hodin

Třída - Slunečná 1100 („Sovičky“) od 6:30 hod. do 16:30 hodin

Režim dne v jednotlivých odděleních mateřské školy:

Třídy: Slunečná 1100

Čas	Činnost
6:00 – 8:00	Sportovní aktivity, volná hra, jazykové chvílky, smyslové hry...
8:00 – 8:30	Ranní cvičení, osobní hygiena
8:30 – 8:50	Přesnídávka
8:50 – 9:20	Didakticky cíleně řízená dopolední činnost
9:30 – 11:30	Pobyt venku
11:30 – 12:00	Hygiena, oběd, příprava na odpočinek
12:00 – 14:00	Polední odpočinek
14:00 – 14:30	Hygiena, odpolední svačina
14:30 – 16:30	Odpolední hry a zájmová činnost dětí; pobyt na školní zahradě

Třídy: Horní 986

Čas	Činnost
6:00 – 7:00	Sloučený provoz MŠ do jedné třídy
6:00 – 8:00	Sportovní aktivity, volná hra, jazykové chvílky, smyslové hry...
8:00 – 8:30	Ranní cvičení, osobní hygiena
8:30 – 8:50	Přesnídávka
8:50 – 9:30	Didakticky cíleně řízená dopolední činnost
9:30 – 11:30	Pobyt venku
11:30 – 12:00	Hygiena, oběd, příprava na odpočinek
12:00 – 14:00	Polední odpočinek
14:00 – 14:30	Hygiena, odpolední svačina
14:30 – 16:30	Odpolední hry a zájmová činnost dětí; pobyt na školní zahradě
15:30 – 16:30	Sloučený provoz MŠ do jedné třídy

3.5. ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

- Všichni zaměstnanci školy byli seznámeni a průběžně jsou jim připomínány povinnosti, pravomoci a úkoly. Ředitelka školy vymezila v organizační struktuře vztahy podřízenosti a nadřízenosti pracovníků školy.
- Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek. Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúcast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.
- Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Pedagogický sbor pracuje jako tým, spolupracuje s rodiči. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby. Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy pedagogického týmu. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy. Posuzují, zda jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

3.6. PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

- Všichni pracovníci MŠ mají odbornou způsobilost, nebo si ji řádně doplňují. Zaměstnanci přistupují ke své práci zodpovědně, profesionálně a v souladu s morálními hodnotami, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Pedagogové spolupracují s provozními pracovníky. Vzájemně se doplňují a vytvářejí jednotný tým s jednotným cílem.
- Přímá pedagogická činnost a dohledy u dětí jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální péče a bezpečí.
- V časech od 9:30 do 12:00 je zajištěn na všech pracovištích překryv pedagogických pracovníků školy tak, aby byla zajištěna dostatečná bezpečnost dětí při pobytu venku.

- Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně svojí osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání na seminářích, studiem nebo samostudiem.

3.7. SPOLUPRÁCE S RODINOU

- Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství. Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.
- Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů připravených školou. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.
- Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji a učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně a s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. **Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.**
- Ve spolupráci s rodiči a se zřizovatelem uskutečňujeme různé aktivity, které rozvíjejí funkci školy:
  - neformální rozhovory při denních setkáních v prostorách MŠ;
  - školní slavnosti a besídky (dýňobraní, vánoční a velikonoční dílny, svátek matek apod.);
  - karnevaly (halloween, masopustní, rej čarodějnic);
  - vítání občánků, zpívání pro seniory, drakiáda, lampiónový průvod, rozsvěcování vánočního stromu, mikulášská nadílka.
- O veškerém dění v naší mateřské škole i mimo ni informujeme rodiče prostřednictvím přímého kontaktu, nástěnek v šatnách MŠ, internetových stránkách školy nebo emailem. Veřejnost informujeme o dění v MŠ prostřednictvím „Srubeckého zpravodaje“ a internetových stránek školy.
- Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se Základní školou Srubec, pedagogicko-psychologickou poradnou, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.
- Naším hlavním cílem je vytvoření plynulého, přirozeného a nestresujícího přechodu do základní školy. Společně s rodiči a základní školou se snažíme připravit děti na vstup do základní školy. Zajímáme se o pedagogickou práci základní školy, způsob výuky i hodnocení dětí:
  - poznáváme prostředí základní školy;
  - spolupracujeme s učitelkami prvního stupně základní školy;
  - vyměňujeme si zkušenosti z individuální práce s dětmi;
  - konzultujeme se školou návrhy rodičů na odklad školní docházky.

3.8. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Inkluzivní vzdělávání dětí v mateřské škole znamená včlenit do kolektivu všechny děti bez jakéhokoliv rozdílu, oslabit určité izolace dítěte i jeho případné vylučování ze společnosti ostatních vrstevníků. To usnadňuje osobnostní a sociální rozvoj dítěte.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen děti s SVP) vychází z respektování individuálních potřeb a možností dítěte podle RVP PV bodu 8. a z Novely vyhlášky č.27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Vzdělávací cíle pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami přizpůsobujeme tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je, stejně jako ve vzdělávání ostatních dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají, vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními máme na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitelky zahrnují do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogové spolupracují s dalšími odborníky, využívají školská poradenská zařízení (speciální pedagogická centra a pedagogicko-psychologické poradny).

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelek i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Proto je nutné vytvořit podmínky pro jejich pozitivní přijetí, navázat úzkou spolupráci s rodiči, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace.

Vzdělávání dětí se zdravotním postižením v mateřské škole je personálně posíleno v osobě dalšího pedagogického pracovníka – asistenta pedagoga a pokud bude na třídě více dětí s SVP, je nutno zabezpečit dle potřeby souběžným působením dvou pedagogických pracovníků ve třídě.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vyžaduje upravit některé další podmínky v oblasti věcného prostředí, životosprávy dětí, psychosociálního klimatu, organizace vzdělávání, personálního a pedagogického zajištění, spolupráce mateřské školy s rodinou apod. Kromě těchto podmínek je třeba brát v úvahu ještě podmínky další, které ovlivňují kvalitu poskytovaného vzdělávání. Jsou to podmínky, které vyplývají z přirozených vývojových potřeb dětí předškolního věku a zároveň i ty, které jsou dány jejich speciálními potřebami. Některé jsou pro všechny děti společné, jiné se liší podle charakteru a

stupně postižení či znevýhodnění dítěte. Pedagogové se snaží zajišťovat tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí a postupně se vzdělávají v oblasti speciální pedagogiky.

Podmínky pro vzdělávání dětí se zdravotním znevýhodněním a zdravotním postižením

Podmínky pro vzdělávání dětí se zdravotním znevýhodněním a zdravotním postižením je potřeba přizpůsobit potřebám, které vyplývají ze zdravotního oslabení dítěte, které jsou důsledkem jeho dlouhodobější nemoci, nebo které jsou dány lehčími poruchami jeho učení a chování.

Ve vztahu k druhu a stupni postižení dítěte jsou podmínky při jeho vzdělávání v mateřské škole plně vyhovující, jestliže:

U dětí s poruchami pozornosti a vnímání (dětí s poruchou učení a chování)

- Prostředí je pro dítě zklidňující;
- je zajištěn zvýšený bezpečnostní dohled;
- možnost snížení počtu dětí ve třídě;
- je zajištěn důsledný individuální přístup pedagoga k dítěti;
- mateřská škola těsně spolupracuje s SPC a s rodiči dítěte;
- jsou využívány speciální didaktické pomůcky zaměřené na cvičení soustředění a pozornosti.

U dětí s poruchami řeči

- Je zajištěna kvalitní průběžná logopedická péče;
- je zajištěna těsná spolupráce s odborníky a s rodiči dítěte.

U dětí s více vadami a autismem

- Je zajištěno osvojení specifických dovedností zaměřených na sebeobsluhu;
- vzdělávací prostředí je klidné a pro dítě podnětné;
- je zajištěna přítomnost asistenta pedagoga;
- možnost snížení počtu dětí ve třídě;
- jsou využívány vhodné kompenzační pomůcky (technické a didaktické);
- jsou zajištěny další podmínky podle druhu a stupně postižení.

Podpůrná opatření¹ se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje mateřská škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Výběr podpůrných opatření respektuje vždy věková specifika dítěte.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP) a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP zpracovává mateřská škola samostatně, IVP zpracovává mateřská škola na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ).

¹ Vyhláška č.27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Vzdělávání dětí se sociálním znevýhodněním

Vzdělávání dětí se socio-kulturně znevýhodňujícího prostředí, dětí s oslabeným rodinným zázemím či dětí, které pocházejí z jazykově odlišného prostředí a které nemluví českým jazykem se uskutečňuje podle požadavků daných RVP PV. Při snížené sociální adaptabilitě těchto dětí či zvýšené potřebě výchovy a vzdělávání je vypracován individuální vzdělávací plán. V mateřské škole jsou uplatňovány speciální vzdělávací metody umožňující včasnou diagnostiku a rozvojovou stimulaci dětí.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

S účinností od 1. září 2021 je nastaveno systémové řešení vzdělávání cizinců ve školách, a to **vyhláškou č. 271/2021 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Základním předpokladem úspěšné integrace dětí s cizím státním občanstvím (cizinců) je znalost jazyka země pobytu. Nedostatečná znalost českého jazyka jako jazyka vyučovacího má negativní dopad na školní úspěšnost, možnosti dalšího vzdělávání a následně uplatnění na trhu práce. Nedostatečná znalost českého jazyka se může týkat i českých občanů s odlišným mateřským jazykem, nebo dětí které dlouhodobě pobývaly v zahraničí a neovládají dostatečně vyučovací jazyk. Tyto děti nemají podle stávajících právních předpisů² (§ 20 školského zákona) nárok na bezplatnou jazykovou přípravu. Podpora je jim poskytována školami dle individuálních potřeb s možností využití podpůrných opatření podle § 16 školského zákona s ohledem na odlišné kulturní prostředí a životní podmínky. Tyto děti je možné za určitých podmínek zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu poskytovanou dětem cizincům.

V případě, že se jedná o mateřskou školu s větším zastoupením cizinců (tj. 4 a více dětí-cizinců v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání) v povinném předškolním vzdělávání, zřizuje ředitel mateřské školy skupinu pro jazykovou přípravu v souladu s § 1e vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Hlavní cílovou skupinou pro poskytování jazykové přípravy jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání bez ohledu na délku jejich pobytu v ČR. Za určitých podmínek lze do fungující skupiny pro jazykovou přípravu začlenit také děti s českým státním občanstvím nebo mladší děti-cizince. Příprava se netýká dětí cizinců s individuálním vzděláváním (§ 34b školského zákona) a dětí-cizinců vzdělávaných ve zbývajících dobách (§ 34 odst. 10 školského zákona).

Děti – cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele MŠ při osvojování si českého jazyka. Pakliže rodiče sami nezvládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou sami dítě dostatečně jazykově připravit, a to se ocitá ve znevýhodněné pozici. Je velice důležité, aby těmto dětem byla ihned po nástupu do MŠ poskytnuta podpora.

Podpůrným metodickým materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je **„Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání“**, které lze využívat ať již v rámci jazykové přípravy v povinném předškolním vzdělávání, tak i při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

„Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání“ vydané Národním pedagogickým institutem České republiky stanovuje deset tematických okruhů pro jazykovou přípravu v MŠ. Určuje úroveň toho, co by dítě mělo zvládnout před vstupem do základní školy v oblastech poslechu, mluvení, sociokulturních kompetencí a aby mu stačila podpora učitele v rámci běžné třídy.

² Zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

3.9. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

Podmínky vzdělávání a vzdělávací aktivity jsou rozumně přizpůsobeny i mimořádným schopnostem dětí nadaných, popřípadě doplněny nabídkou dalších aktivit podle zájmů a mimořádných schopností či mimořádného nadání dítěte v individuální vzdělávacím plánu. Rozvoj a podpora mimořádných schopností je zajišťována a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíří obvyklé vzdělávací nabídky.

- Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, či mimořádného nadání. Podporujeme všechny projevy a známky nadání. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP.
- Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby, než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.
- Pracujeme s dětmi individuálně, nabízíme nadstandardní aktivity dle možností naší mateřské školy. Pokud to situace dovolí, necháváme na volbě nadaných dětí jiný časový prostor. Průběžně doplňujeme pomůcky, didaktické a logické hry, které děti rády využívají.

3.10. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Péče o děti od dvou do tří let je organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy (BOZP). Děti ve věku od 2 do 3 let jsou skupinou osob se zvýšeným požárním rizikem. V souvislosti se zajištěním prevence bezpečnostně požárních rizik proškoluje zaměstnanec školy ve zmíněné oblasti, máme zmapovanou situaci v souvislosti se zajišťováním případné evakuace dětí, zpracován plán postupu v případě ohrožení.

Mateřská škola vytváří optimální podmínky pro adaptaci dvouletého dítěte do prostředí MŠ. Odloučení od rodičů patří i u starších dětí k nejvýraznějším problémům v průběhu adaptace, proto je adaptace postupná a promyšlená. Dítě se může přijít podívat s maminkou na zahradu, pozorovat hru ostatních dětí. Pobyt dítěte v mateřské škole se po dohodě s rodiči postupně „dávkuje“ – může přijít nejprve na hodinu, pak na dvě hodiny atd. Rodič může svou přítomností v adaptačním období napomáhat dítěti, aby si postupně zvykalo na vrstevnickou skupinu. Dítě se učí respektovat nastavené hranice mimo známé prostředí domova. Adaptační proces probíhá velmi citlivě a šetrně s ohledem na individualitu dítěte, kdy si postupně zvyká nejen na nové prostředí, ale i na nové kamarády a především na paní učitelky. Pokud dítě na počátku adaptačního období onemocní, zařazujeme opětovně postupné navykání na režim v mateřské škole. Navrhujeme rodičům zařadit nějaký rituál při loučení (např. dítě dá rodiči pusku, zamává a do třídy si vezme např. oblíbenou hračku). Průběh adaptace s rodiči denně konzultujeme. Snažíme se

respektovat způsob výchovy dítěte v rodině a naopak rodina by měla respektovat pravidla vymezená v mateřské škole.

Třída je uspořádána tak, aby odpovídala potřebám dvouletých dětí, je bezpečná a poskytuje dětem možnost průběžného odpočinku. Třída je vybavena hračkami pro děti od dvou let. Děti mají k dispozici menší stoleček, který zohledňuje jejich tělesnou výšku. Hračky jsou v uzavřených skříňkách. Děti mají k dispozici pouze několik nižších skříňek, ze kterých mohou samy vyndávat hračky. V ostatních skříňkách jsou uloženy hračky méně vhodné pro dvouleté děti (např. korálky, malé kostičky...). Z těchto skříňek podává dětem hračky učitelka a důsledně dohlíží na dětskou hru.

Vzhledem k tomu, že prvky na školní zahradě jsou určeny pro děti od tří let, dvouleté děti využívají pouze pískoviště, travnaté a kamínkové plochy pro hru a volný pohyb.

V oblasti životosprávy provádíme úpravu denního režimu (zejména v souvislosti s individuální potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí).

Školní stravování se řídí stanovenými výživovými normami a rozpětím finančních limitů na nákup potravin (vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování). Děti mladší 3 let jsou zařazovány do skupiny strážníků (3 - 6 let) uvedené v Příloze č. 1, vyhlášky o školním stravování. Množství stravy poskytované pro tyto děti přizpůsobujeme podle jejich individuální potřeby.

Bezpečnostní podmínky pro dvouleté děti

- Nábytek dle hygienických norem;
- hračky dle hygienických norem;
- bezbariérový interiér;
- odstranění malých hraček, které by mohlo dvouleté dítě strčit do úst, nosu či ucha;
- vybavení dalším personálem současně s pedagogickým pracovníkem na třídě – chůva (školní asistent).

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání dětí probíhá podle platné legislativy³.

Pro vzdělávání dětí předškolního věku a naplnění optimálního rozvoje jejich osobnosti používáme vhodné metody a formy práce. Využíváme situační učení, spontánní situační učení, prožitkové a kooperativní učení hrou a činnosti dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporující dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost z učení, zájem o vše nové, získávání nových zkušeností. Důraz klademe na skupinovou či individuální formu práce s dětmi.

Dětem je poskytován dostatečný prostor pro nevázanou hru.

Aktivity spontánní i řízené jsou vzájemně provázané a vyvážené.

Povinné předškolní vzdělávání

Zákonný zástupce dítěte je povinen přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání (§ 34 odst. 2 Školského zákona) v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte. Nepřítomnost dítěte je zákonný zástupce povinen omluvit. Pravidla jsou stanovena ve Školním řádě MŠ Srubec.

Způsob plnění povinnosti předškolního vzdělávání⁴

- a) individuální vzdělávání dítěte, které se uskutečňuje bez pravidelné denní docházky dítěte do mateřské školy,
- b) vzdělávání v přípravné třídě základní školy a ve třídě přípravného stupně základní školy speciální podle § 47 a 48a,
- c) vzdělávání v zahraniční škole na území České republiky, ve které ministerstvo povolilo plnění povinné školní docházky dle § 38a.

Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinnost předškolního vzdělávání jiným způsobem je povinen oznámit tuto skutečnost řediteli spádové mateřské školy. Oznámení je dle zákona povinen učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte.

Individuální vzdělávání dítěte

- Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno. Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

³ Zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. *Rámcový program pro předškolní vzdělávání*. [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2022. Vyhláška 14/2005 O předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

⁴ Zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů §34. Zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Rámcový program pro předškolní vzdělávání. [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2022.

Vyhláška 14/2005 O předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

⁴ Zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů §34.

- Ředitel mateřské školy doporučí zákonnému zástupci dítěte, které je individuálně vzděláváno, oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno. Tyto oblasti vychází z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání; způsob a termíny ověření, včetně náhradních termínů, stanoví školní řád tak, aby se ověření uskutečnilo v období od 3. do 4. měsíce od začátku školního roku. Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření.
- Ředitel mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření podle odstavce 3, a to ani v náhradním termínu.

4.1. CHARAKTERISTIKA TŘÍD

Mateřská škola Srubec má oddělená pracoviště – v ulici Horní a Slunečná. Třídy se naplňují do počtu 24 dětí ve věku 3 až 6/7 let.

V Horní ulici se nachází 4 třídy, s maximální možnou kapacitou 104 dětí. Třídy jsou určeny nejen pro předškolní děti a děti s odkladem školní docházky, ale i pro děti mladší se svými specifickými potřebami. Při vzdělávání mladších dětí je kladen důraz na jejich adaptaci, počátek hygienických a sebeobslužných návyků. Při realizaci vzdělávání předškolních dětí se snažíme o jejich dobrou přípravu k zápisu do základní školy a celkově o jejich bezproblémový vstup do základního vzdělávání.

Při Základní škole Srubec byla zřízena třída vyhrazená pro předškolní děti a děti s odkladem školní docházky. Kapacita třídy je 20 dětí.

V každé třídě jsou dva pedagogičtí pracovníci, kteří jsou souběžně na pracovišti v době pobytu dětí venku a během oběda. Ve třídě nejmladších dětí je navíc přítomna školní asistentka, aby dopomohla dětem s adaptací a při běžných činnostech v MŠ.

4.2. KRITÉRIA PRO PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ

Do mateřské školy jsou přijímány děti v souladu se školským zákonem 561/2004 Sb. a vyhláškou č.43/2006 sbírky O předškolním vzdělávání a zákonem o správním řízení č. 500/2004 sbírky.

Předškolní vzdělávání se organizuje v souladu s §34 odst. 1 školského zákona pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let. O přijetí dítěte mladšího tří let rozhodne ředitelka školy na základě vývojové způsobilosti, daných podmínek školy a směrnice o přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání.

Děti jsou přijímány k předškolnímu vzdělávání na základě podání žádosti rodičů a splnění všech legislativních zásad pro přijetí (bydliště v obci, věk, očkování dítěte – pro děti s povinnou školní docházkou se potvrzení lékaře o očkování nevyžaduje).

Pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky je předškolní vzdělávání povinné. (Děti, které dovrší 5 let do 31. 8. stávajícího roku.)

Pokud nelze dítě v posledním roce před zahájením povinné školní docházky přijmout z kapacitních důvodů, zajistí obec, v níž má dítě místo trvalého pobytu, zařazení dítěte do jiné mateřské školy.

Do mateřské školy zřízené obcí nebo svazkem obcí se přednostně přijímají děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku, pokud mají místo trvalého pobytu, v případě cizinců místo pobytu, v příslušném školském obvodu, nebo jsou umístěny v tomto obvodu v dětském domově, a to do výše povoleného počtu dětí uvedeného ve školském rejstříku. Od roku 2018 se přednostně přijímají děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně třetího roku věku.

Po podání žádosti jsou rodiče vyzkoušeni ve správním řízení o přijetí (nepřijetí) dítěte k předškolnímu vzdělávání. Pokud je volná kapacita školy, lze přijmout dítě i během školního roku.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

ŠVP PV je osobnostně orientovaný program přístupu k dítěti a jeho vzdělávání založený na vzdělávání hrou, činnostmi a prožitky dětí. Vychází z rámcově vzdělávacího programu, stanovených zásad a podmínek naší mateřské školy s koncepčním záměrem plně rozvinout dítě v rámci jeho možností a schopností a maximálně podporovat jeho socializaci. Hlavní myšlenky jsou vyjádřeny ve filozofii školy.

5.1. **HLAVNÍ PRINCIPY ŠVP PV**

Základním všeobecně platným pedagogickým dokumentem pro práci v naší mateřské škole je Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (úplné znění k 1. září 2021), z něhož náš Školní vzdělávací program „Barevná školička, veselá písnička“ vychází.

Cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovělo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou našich pedagogů je vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Školní vzdělávací program byl formulován tak, aby byl v souladu s RVP PV:

- Akceptoval přirozená vývojová specifika dětí předškolního věku a důsledně je promítal do obsahu, forem a metod jejich vzdělávání.
- Umožňoval rozvoj a vzdělávání každého jednotlivého dítěte v rozsahu jeho individuálních možností a potřeb.
- Zaměřoval se na vytváření základů klíčových kompetencí dosažitelných v etapě předškolního vzdělávání.
- Definoval kvalitu předškolního vzdělávání z hlediska cílů vzdělávání, podmínek, obsahu i výsledků, které má přinášet.
- Umožňoval mateřské škole využívat různé formy i metody vzdělávání a přizpůsobovat vzdělávání konkrétním místním podmínkám, možnostem a potřebám. Poskytoval kritéria využitelná pro vnitřní a vnější evaluaci mateřské školy i poskytovaného vzdělávání.

5.2. **ÚKOLY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ**

Úkolem institucionálního předškolního vzdělávání je doplňovat a podporovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení. Předškolní vzdělávání smysluplně obohacuje denní program dítěte v průběhu jeho předškolních let a poskytuje dítěti odbornou péči. Usiluje o to, aby první krůčky dítěte byly stavěny na promyšleném, odborně podepřeném a lidsky i společensky hodnotném základě, a aby čas prožitý

v mateřské škole byl pro dítě radostí, příjemnou zkušeností a zdrojem dobrých a spolehlivých základů do života i vzdělávání.

Předškolní vzdělávání má usnadňovat dítěti jeho další životní i vzdělávací cestu. Jeho úkolem je proto rozvíjet osobnost dítěte, podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví, jeho osobní spokojenost a pohodu, napomáhat mu v chápání okolního světa a motivovat je k dalšímu poznávání a učení, stejně tak i učit dítě žít ve společnosti ostatních a přibližovat mu normy a hodnoty naší společnosti uznávané.

Důležitým úkolem předškolního vzdělávání je vytvářet dobré předpoklady pro pokračování ve vzdělávání tím, že za všech okolností budou maximálně podporovány individuální rozvojové možnosti dětí a bude každému dítěti umožňováno dospět v době, kdy opouští mateřskou školu k optimální úrovni osobního rozvoje a učení, resp. k takové úrovni, která je pro dítě individuálně dosažitelná.

Na základě dlouhodobého a každodenního styku s dítětem i jeho rodiči plní předškolní vzdělávání i úkol diagnostický, zejména ve vztahu k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem nadaným. Předškolní vzdělávání poskytuje všem dětem optimální podmínky pro vlastní rozvoj. Dětem, které to potřebují, poskytuje předškolní vzdělávání na základě znalosti aktuální úrovně rozvoje i dalších rozvojových možností každého dítěte včasnou speciálně pedagogickou péči, a tím zlepšuje jejich životní i vzdělávací šance.

5.3 CÍLE PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ DLE RVP PV

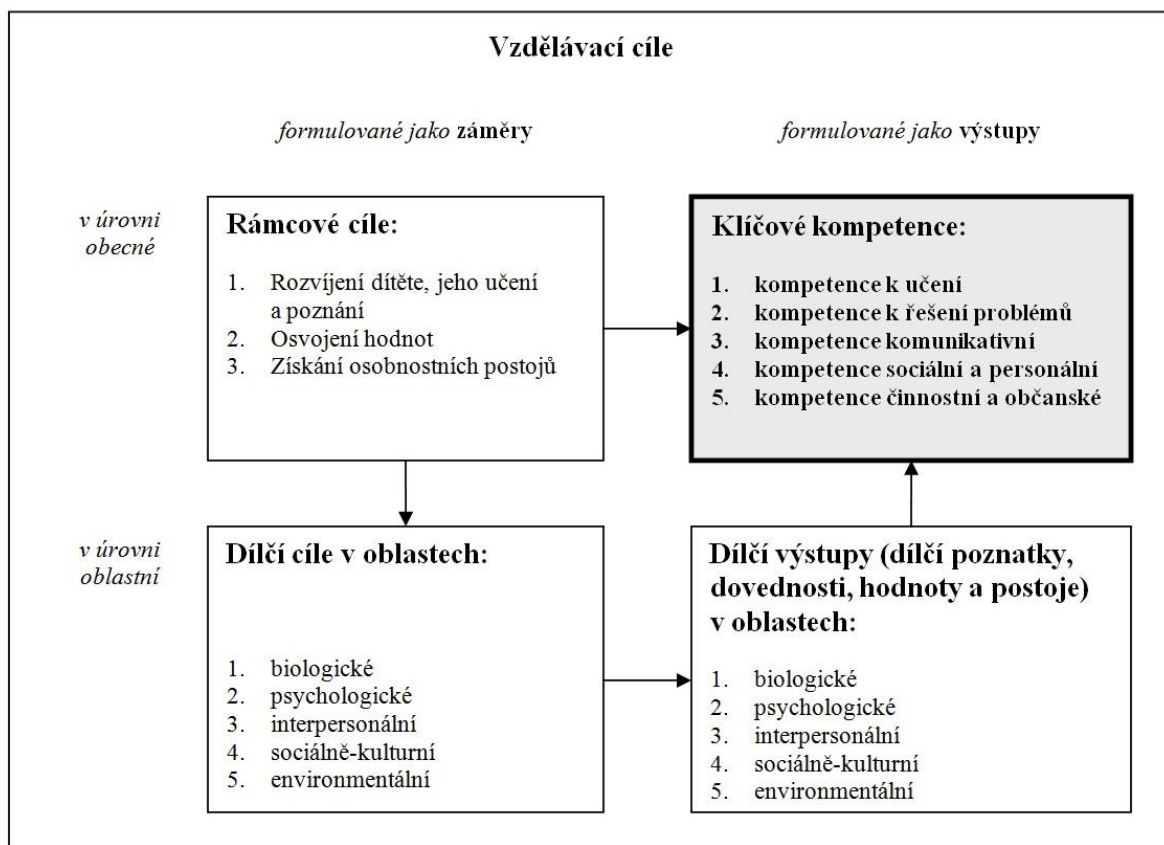
Jsme mateřská škola pro všechny děti a naším cílem je rozvoj klíčových kompetencí dětí předškolního věku.

Obecné záměry vzdělávání jsou vyjádřeny pomocí **rámcových cílů**, **výstupy** pak v podobě **klíčových kompetencí**. Rámcové cíle se promítají do pěti vzdělávacích oblastí a získávají podobu **cílů dílčích**. Jejich průběžné naplňování směřuje k dosahování **dílčích kompetencí**, které jsou základem pro postupné budování **kompetencí klíčových**.

Učitelé při své práci sledují tři **základní rámcové cíle** (záměry), které vyjadřují základní orientaci pro předškolní vzdělávání:

1. Rozvoj dítěte, jeho učení a poznání
2. Osvojení základních hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Kompetence představují soubory činnostně zaměřených a prakticky využitelných výstupů, které se podporují a doplňují, čímž se postupně stávají složitější a i využitelnější. Jedním z cílů je, vybavit každé dítě souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro něj dosažitelná. Jejich osvojování je **proces dlouhodobý a složitý**, který začíná v předškolním vzdělávání a dotváří se v dalším průběhu života. Proto je snahou, aby klíčové kompetence tvořily neopominutelný základ vzdělávání na všech úrovních a aby k jejich vytváření směřoval a přispíval veškerý **vzdělávací obsah i aktivity a činnosti**, které v mateřské škole probíhají.

Prospívání dětí, resp. prospěch každého jednotlivého dítěte, je pro nás v každé situaci rozhodující. Pro všechny zaměstnance je podstatné, co dítě prožívá, co cítí, co se učí a jaké zážitky si z mateřské školy odnáší a co získává do života.

Záleží na tom, aby se dítě cítilo spokojeně a v bezpečí, neboť z hlediska úspěšnosti jeho vzdělání a zdravého rozvoje má toto rozhodující význam.

Naše mateřská škola je místem, kde se děti učí kamarádství a přátelství. Učíme děti vnímat se navzájem, spolupracovat, pomáhat si, žít společně, prosazovat své zájmy a sebe sama s ohledem na druhé. Pomáháme dětem najít své místo mezi ostatními a plně prožívat svět kolem sebe, poznávat, přemýšlet a tvořit. Nabízíme dětem dostatek volného pohybu, optimální denní režim, estetické, podnětné a hygienicky nezávadné prostředí.

Celkové výchovné působení vychází z uspokojování zájmů a potřeb dítěte s přihlédnutím na jeho věk a individuální zvláštnosti. Směřujeme k vytvoření prostředí založeného na vzájemné důvěře, úctě, sympatii a spolupráci mezi všemi v mateřské škole. Na základě vzájemného partnerství a tolerance nabízíme rodičům podněty a inspiraci při výchově dětí.

Děti mají možnost být aktivní, učí se na základě prožitku a zkušeností, mohou uplatňovat své názory a připomínky. Mají možnost zkoumat, učit se objevováním, experimentováním a zároveň se učí chránit si své zdraví i zdraví ostatních, chránit přírodu a vše kolem sebe.

5.3.1. Dlouhodobé cíle

- Dovést děti předškolního věku k tomu, aby v rozsahu svých osobních možností získaly přiměřenou fyzickou, psychickou a sociální samostatnost, základy kompetencí důležitých pro jejich další rozvoj a učení.
- Vést děti ke zdravému životnímu stylu-dostatek prostoru k pohybovému vyžití, zdravá výživa a aktivní pitný režim, dostatečný pobyt venku.
- Podporovat duševní pohodu dětí, respektovat individuální potřeby a přání.
- Vzdělávání dětí rozvíjet přirozenou cestou (prostřednictvím prožitků, praktických zkušeností), řízené a spontánní činnosti zařazovat v režimu dne vždy vyváženě.
- Podporovat rozvoj kulturně sociálních postojů, vést děti k soudržnosti, přátelství a porozumění.
- Posilovat sebevědomí dětí se speciálně vzdělávacími potřebami v rámci inkluzivního vzdělávání, umožnit v režimových činnostech péči o děti talentované a děti s OMJ.
- Postupně včleňovat do kolektivu i děti dvouleté.
- Postupně zajistit dostatečné personální obsazení k výchově a vzdělávání dětí dvouletých (chůvy) a dětí se specifickými vzdělávacími potřebami (asistent pedagoga, speciální pedagog) a s tímto související zajištění dostatečných finančních prostředků pro nové zaměstnance.
- Obohacovat vzdělávací proces o další doplňkové aktivity.
- Umožnit rodičům kontakt s mateřskou školou, úzce s rodiči spolupracovat a zapojit je do dění školy.
- Zapojovat se do projektů a získávat tak finanční prostředky na provoz MŠ jak v rámci dotačních programů Jihočeského kraje a jiných v České republice, ale především dotačních programů ze strukturálních fondů EU a jiných fondů.
- Nadále úzce spolupracovat se zřizovatelem, ostatními institucemi a partnery mateřské školy.
- Snaha všech zaměstnanců mateřské školy směřuje k tomu, aby děti byly šťastné a spokojené.

5.3.2. Dosažitelné klíčové kompetence dítěte ukončující předškolní vzdělávání

Soubor klíčových kompetencí je ve svém celku ideálem, k němuž většina dětí nedospěje a dospět nemůže. Soubor klíčových kompetencí nabízí učitelům poměrně jasnou představu, kam směřovat a o co usilovat. Slouží především k vymezení odpovídajícího vzdělávacího obsahu jako prostředku k jejich vytváření.

1. Kompetence k učení

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.
- Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.
- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách. Orientuje se v řádu a dění, v prostředí ve kterém žije.
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje. Chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí. Poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.
- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje. Při zadané práci dokončí, co započalo. Dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.
- Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.

- Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí.

2. Kompetence k řešení problémů

- Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.
- Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně na základě nápodoby či opakování, náročnější s oporou a pomocí dospělého.
- Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti. Postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje. Spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty – má vlastní, originální nápady a využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost.
- Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích.
- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.
- Rozlišuje řešení, která jsou funkční vedoucí k cíli a řešení, která naopak funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit.
- Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou. Uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.
- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.

3. Kompetence komunikativní

- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.
- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.
- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci.
- V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou.
- Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.
- Průběžně rozlišuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.
- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává jako jsou knížky, encyklopedie, PC, audiovizuální technika, telefon apod.
- Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.

4. Kompetence sociální a personální

- Samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.
- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.
- Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.
- Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit. Při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje. V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku. Je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.

- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti. Dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.
- Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně. Nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout.
- Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným.
- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou. Dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.

5. Kompetence činnosti a občanské

- Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.
- Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky.
- Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem.
- Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá.
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení. K úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých.
- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje. Je otevřen aktuálnímu dění.
- Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nešikovnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat.
- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat.
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat. Chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.
- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije. Uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a může jej ovlivnit.
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí přírodní i společenské.

5.3.3. Očekávané výstupy RVP PV

Konkretizované očekávané výstupy vzdělávání, které rozpracovávají a zpřesňují očekávané výstupy v rámci vzdělávacích oblastí RVP PV, které jsou popsány v optimální úrovni a které lze považovat pro děti na konci předškolního období za žádoucí. Jejich dosažení však není povinné. Každé dítě může v čase, kdy opouští mateřskou školu dosahovat těchto výstupů v míře odpovídající jeho individuálním potřebám a možnostem.

- Mělo by mít elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.
- Získané zkušenosti by mělo uplatňovat v praktických situacích a v dalším učení (kompetence k učení).
- Mělo by umět řešit problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snažit řešit samostatně (na základě napodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého.
- Nebát se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu (kompetence k řešení problémů).

- Mělo by se umět domluvit gesty nebo slovy, rozlišovat některé symboly, mělo by rozumět jejich významu i funkci.
- Průběžně rozšiřovat své schopnosti dorozumívat se (komunikativní kompetence).
- Mělo by být schopno chápat, že lidé jsou různí a mělo by být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným.
- Dětským způsobem projevovat citlivost a ohleduplnost k druhým, pomáhat slabším, rozpoznat nevhodné chování, vnímat nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost (sociální a personální kompetence).
- Mělo by být schopno zajímat se o druhé i o to, co se kolem děje.
- Mělo by mít základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu a snažit se podle toho chovat.
- Mělo by se učit mít smysl pro povinnost ve hře, práci i učení (činnostní a občanské kompetence).

5.4. METODY A FORMY PRÁCE

- Pozorování;
- nápodoba;
- komunikační kruh (ranní rituál);
- řízené individuální činnosti;
- řízené skupinové činnosti;
- situační učení;
- prožitkové učení.

5.4.1 Realizace vzdělávacích činností

Při přípravě vzdělávacího programu bereme v úvahu všechny souvislosti, vzájemné vztahy, ustavičnou proměnlivost a vývoj i tu skutečnost, že každému dítěti vytváříme takové podmínky, aby si v průběhu předškolního vzdělávání rozvíjelo svůj vlastní potenciál. Při výběru činností se řídíme vývojovým stupněm rozvoje dětí, jejich potřebami, zájmy, individuálními zvláštnostmi a pedagogickým záměrem. Dbáme na kvalitu psychohygienických podmínek, dodržujeme pedagogické zásady, metodické postupy a tvůrčím způsobem uplatňujeme moderní metody a formy práce.

Bereme v úvahu, že každé dítě má právo být jiné, mít jiné potřeby a rozvíjet se svým tempem.

Realizace se uskutečňuje v rámci třídního programu a vychází vždy ze znalostí dětí, analýzy situace ve třídě a evaluace předchozího výchovně vzdělávacího působení učitele.

Při realizaci preferujeme tyto činnosti

- Manipulace a experimentování;
- verbální i neverbální komunikace;
- volná hra, spontánní činnosti;
- konstruování, skládání, třídění;
- psychomotorická cvičení;
- pohybové hry, vycházky;
- poslech pohádek, hraní s loutkami;
- hudební činnosti;
- výtvarné činnosti;
- pracovní činnosti;

- pohybové činnosti – formou cvičení.

5.5. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

5.5.1. Podpůrná opatření I. stupně

Podpůrná opatření 1. stupně směřují k naplňování speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, které nevyžadují opatření s normovanou finanční náročností a přitom pokud jsou účelné, mohou podporovat dítě v celém průběhu jeho vzdělávání.

- Slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání dítěte (např. pomalejší tempo práce, drobné obtíže v koncentraci pozornosti, s jemnou motorikou prstů, problémy se zapomínáním atd.), u nichž je možné prostřednictvím mírných úprav v režimu mateřské školy a domácí přípravy dosáhnout zlepšení.
- Úpravy ve vzdělávání dítěte navrhnou pedagogičtí pracovníci, přitom spolupracují s pedagogickým pracovníkem poskytujícím poradenské služby v mateřské škole a se zákonným zástupcem dítěte.
- Obtíže dítěte jsou dále vyvolané aktuálně nepříznivým zdravotním, nebo psychickým stavem, případně se jedná o dlouhodobé problémy malého rozsahu a intenzity.
- Mateřská škola zohledňuje sociální status, vztahovou síť dítěte a jeho sociální a rodinné prostředí.
- Pokud dítěte dochází do školského zařízení, které se podílí na vzdělávání dítěte (zejména v případě zájmového vzdělávání) a charakter jeho obtíží to vyžaduje, informuje mateřská škola tato zařízení o charakteru podpory dítěte mateřskou školou tak, aby i tato zařízení respektovala vzdělávací potřeby dítěte.
- Zpracování plánu pedagogické podpory.
- Pravidelné konzultace pedagogických pracovníků a vyhodnocování zvolených postupů.
- Prostředky pedagogické podpory dítěte zejména didaktické úpravy průběhu výchovy a vzdělávání.
- Forma vzdělávání je volena na základě věku dítěte a tomu odpovídajícího stupně vzdělávání a podle požadavků na organizaci jeho vzdělávání, které vždy respektují speciální vzdělávací potřeby dítěte nebo jiné závažné důvody na straně dítěte.
- Pozorování během výchovy a vzdělávání, rozhovor (s dítětem, se zákonným zástupcem).
- Prověřování znalostí a dovedností dítěte a reflexe jeho výsledků.
- Analýza procesů, výkonů a výsledků činností dítěte, využívání portfolia dětských prací.
- Analýza domácí přípravy dítěte a dosavadního pedagogického působení mateřské školy.

Metody výuky

- Podporují kvalitu poznávacích procesů dítěte, zvláště pak aparátu řídicího osvojování a učení (myšlení, pozornost, paměť), rozvíjejí a podporují preferované učební styly dítěte, respektují míru nadání dítěte a jeho specifika.
- Orientují se na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s obrazem, dále na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování.
- Preferují řešení typových úloh a problémů.
- Aktivizují a motivují dítě, upevňují pracovní návyky.

- Klade se důraz na individualizaci výchovy a vzdělávání (zahrnuje zohledňování individuálních potřeb dítěte, respektování pracovních specifíků dítěte, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby dítě mohlo prožívat úspěch, opakované vrácení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.).
- Volí se taková forma práce, která umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby, respektování pracovního tempa dítěte, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů.
- Během výchovy a vzdělávání se věnuje větší pozornost formám a metodám, přiměřenosti dané práce, logické organizaci a srozumitelnosti výkladu, motivaci k učení a opakování, které směřuje ke zvyšování koncentrace pozornosti dítěte a ke zlepšení jeho motivace. Současně je zohledňován status, vztahová síť dítěte a prostředí, ze kterého přichází do mateřské školy.

Úprava obsahu a výstupů vzdělávání

- Obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu. Formy obohacování se volí pro nadané a mimořádně nadané děti podle charakteru jejich nadání. Cílem tohoto postupu je učivo prohloubit, rozšířit a obohatit o další informace, stimulovat objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí.
- Výstupy vzdělávání se neupravují.

Organizace výchovy a vzdělávání

- Nastavení pravidel průběhu a struktury výchovy a vzdělávání (střídání forem a činností).
- Změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy se zřetelem k charakteru výchovy a vzdělávání a potřebám dítěte.
- Diferenciace výchovy a vzdělávání, skupinová a kooperativní.
- Zohlednění postavení dítěte ve třídě.
- Nabídka volnočasových aktivit v MŠ a podpora rozvoje zájmů dítěte.

Hodnocení

Hodnocení zohledňuje sociální kontext, ve kterém probíhá a směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti dítěte, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání.

Přímá podpora

Je zajištěna učitelkou nebo jiným pedagogickým pracovníkem a slouží ke zmapování možných forem podpory dítěte. Pokud nepostačuje tato forma podpory a obtíže dítěte vyžadují součinnost více pedagogických pracovníků, je vytvářen plán pedagogické podpory (PLPP).

Plán pedagogické podpory

Plán pedagogické podpory se vypracovává ve spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, v součinnosti s poradenským pracovníkem mateřské školy. Slouží k poskytování organizované podpory výchovy a vzdělávání dítěte, k pravidelnému vyhodnocování účinnosti zvolených opatření mateřské školy.

Metodická podpora

Poskytování metodické a konzultační podpory pedagogickým pracovníkům, dětem a zákonným zástupcům dětí – ze strany poradenského pracovníka mateřské školy. Ředitelka mateřské školy pověří koordinaci plánu pedagogické podpory třídního učitele nebo poradenského pracovníka mateřské školy.

Pomůcky

- Běžné obrazové materiály a pomůcky dostupné ve třídách mateřské školy.

5.5.2 Podpůrné opatření II. až V. stupně

Charakter vzdělávacích potřeb dítěte, pro kterého je tento stupeň určen, je ovlivněn zejména aktuálním stavem dítěte, opožděným vývojem, odlišným kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami dítěte, problémy v počáteční schopnosti učit se a připravovat se na školní práci, nadáním, specifickými poruchami učení a chování, mírným oslabením sluchových nebo zrakových funkcí, mírnými řečovými vadami, oslabením dorozumívacích schopností, poruchami autistického spektra s mírnými obtížemi, nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka a dalšími specifiky, která vyžadují využívání individuálního přístupu ke vzdělávacím potřebám dítěte, úpravy v organizaci a metodách výuky, v hodnocení dítěte, ve stanovení postupu i forem nápravy a případného využití podpůrného opatření v podobě individuálního vzdělávacího plánu. Problémy dítěte ve vzdělávání lze charakterizovat jako mírné, lze je obvykle kompenzovat s využitím speciálních nebo kompenzačních pomůcek, s podporou speciálně pedagogické péče a úpravami pedagogické práce. Forma vzdělávání je volena na základě věku dítěte a požadavků na organizaci jeho výchovy a vzdělávání, které vždy respektují speciální vzdělávací potřeby dítěte nebo jiné závažné důvody na jeho straně.

- Doporučení školského poradenského zařízení;
- pracovník školského poradenského zařízení odpovědný za komunikaci s mateřskou školou;
- v případě potřeby osoba poskytující mateřské škole konzultace z důvodu své odbornosti pro účely vzdělávání nadaných dětí;
- spolupráce s rodinou (pravidelná komunikace) a případně dalším subjektem pro naplňování podpory dítěte (školská zařízení, která se podílejí na vzdělávání dítěte).

Metody výuky

- Reflektují možnosti potřeby dítěte ve vztahu k věku, rozvíjejí a podporují výchovu dítěte, zohledňují učební styly dítěte, respektují míru nadání dítěte a jeho specifika.
- Rozvíjejí myšlení, paměť, pozornost, vnímání, motoriku, stimulují vývoj, využívají typových úloh, řešení problémů, vedou k osvojení vědomostí, dovedností a postojů.
- Pomáhají překonávat nepřipravenost na školu a z toho plynoucí selhávání ve školních dovednostech.
- Zahrnují intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí dítěte, podporují připravenost na praktické činnosti.
- Umožňují obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec výchovy a vzdělávání a oblastí ŠVP pro nadané a mimořádně nadané děti.
- Využívají např. individuální a skupinovou projektovou práci.

Úprava obsahu a výstupů vzdělávání

- Je nutná v dílčích oblastech, které dítě vzhledem ke svým vzdělávacím potřebám nemůže zvládnout nebo je zvládá alternativním způsobem.
- Obsah vzdělávání se upravuje v závislosti na struktuře a charakteru speciálních vzdělávacích potřeb dítěte na základě doporučení ŠPZ.

- Práce s obsahy vzdělávání směřuje k posílení dítěte v oblastech, kde nedosahuje uspokojivých výsledků.

Organizace výchovy a vzdělávání

- Využití speciálních a kompenzačních pomůcek;
- podpora sociokulturní adaptace v zapojení do třídního kolektivu;
- organizace a podmínky výchovy a vzdělávání jsou definovány v IVP.

Individuální vzdělávací plán

- Navrhuje jako podpůrné opatření ŠPZ a zpracovává jej mateřská škola.
- Vychází z ŠVP, vyhovuje vzdělávacím potřebám dítěte, u mimořádného intelektového nadání je třeba umožnit obohacování vzdělávání nad rámec výchovy a vzdělávání a vzdělávacích oblastí ŠVP.
- Cílem tohoto postupu je vědomosti a dovednosti dítěte prohloubit, rozšířit a obohatit o další informace, stimulovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí.

Hodnocení

- Vychází ze zjištěných specifíků dítěte, nastavují se taková kritéria hodnocení, která dítěti umožní dosahovat osobního pokroku.
- Užívá se různých forem hodnocení, jejichž kritéria respektují charakter obtíží nebo specifíků dítěte včetně jeho nadání nebo mimořádného nadání.
- Z hodnocení jsou zřejmé konkrétní specifické podoby činností vyžadované po dítěti, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria.

Pomůcky

- Běžné obrazové materiály a pomůcky dostupné ve třídách mateřské školy;
- speciální a kompenzační pomůcky potřebné pro dané specifické potřeby dítěte.

5.6. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM

Organizace jazykové přípravy v předškolním vzdělávání se liší s ohledem na zastoupení cizinců v povinném předškolním vzdělávání. Vycházíme z toho, že v případě počtu 4 a více dětí cizinců již není možné se jim v rámci vzdělávání ve třídě dostatečně individuálně věnovat a poskytovat jim dostatečnou jazykovou přípravu, a proto je třeba zřídit skupinu. Pokud je v mateřské škole (v našem případě na některém odloučeném pracovišti) 1 až 3 děti s OMJ v povinném předškolním vzdělávání, bude jim poskytována individuální jazyková podpora v rámci vzdělávacích činností dle školního vzdělávacího programu. Pokud má mateřská škola v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání 4 a více dětí cizinců, bude/budou vytvořena/y skupina/y pro jazykovou přípravu o velikosti 4 až 8 dětí cizinců.

Ředitel mateřské školy zřizuje skupinu nebo skupiny pro jazykovou přípravu zvláště pro jednotlivá místa poskytovaného vzdělávání. Děti v povinném předškolním vzdělávání, které jsou cizinci, budou do skupin pro jazykovou přípravu zařazovány automaticky, zákonní zástupci nemusí o zařazení žádat. Nejvyšší počet dětí ve skupině je osm, přičemž platí, že další skupinu je možné zřídit pouze tehdy, pokud jsou dosavadní skupiny naplněny na maximum. Jakmile bude v mateřské škole např. devět dětí, kterým má

být poskytována jazyková příprava, ředitel mateřské školy vytvoří dvě skupiny. Počet dětí v každé skupině je pak na rozhodnutí ředitele, třetí skupinu však bude moci vytvořit pouze tehdy, pokud obě stávající skupiny budou naplněny osmi dětmi s nárokem na jazykovou přípravu. Podmínka nejméně čtyř dětí platí pouze pro první zřízenou skupinu na daném pracovišti. U druhé a další skupiny tato podmínka neplatí. V případě poklesu počtu dětí cizinců pod čtyři děti dojde k ukončení činnosti skupiny. V období letních prázdnin se pro tento účel posuzuje počet dětí cizinců zapsaných k docházce do mateřské školy. Vzdělávání v českém jazyce bude zajištěno kmenovým učitelem mateřské školy. Vzhledem k organizaci vzdělávání v mateřské škole a k tomu, že předškolní vzdělávání je povinné v rozsahu 4 hodin dopoledne, je vhodné, aby jazyková příprava dětí-cizinců probíhala především v dopoledních hodinách. Rozsah přípravy je nastaven s ohledem na věk dětí tak, aby pro ně nebyl příliš zatěžující. Jedna hodina týdně bude rozdělena do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Do této hodiny se nezapočítávají přesuny dětí do skupiny apod. Do skupiny mohou být na základě posouzení potřebnosti ředitelem školy zařazeny i jiné děti, které mají prokazatelné obdobné integrační potřeby jako děti cizinci. Pokud vyhodnotí mateřská škola poskytovanou jazykovou přípravu jako nedostatečnou, je možné vyšetření v poradenském zařízení, které může doporučit podporu dle § 16 školského zákona.

Pedagog při práci s dítětem s OMJ dodržuje zásady:

- Hovoří pomalu a zřetelně, stojí čelem k dítěti;
- k hovoru využívá témata, která jsou dítěti blízká;
- užívá jednoduché instrukce a slovní spojení, instrukce sděluje postupně po jedné;
- klade jednoduché otázky, dává dostatek času na odpověď;
- jazykový projev doprovází neverbální komunikací (gesta, mimika) a tak současně napomáhá dítěti s porozuměním;
- pokud je to možné, doprovází řeč i vizuálními prostředky (obrázky, předměty);
- srozumitelně seznamuje dítě s prostředím MŠ, pravidly, režimem dne a používá k tomu dostupnou oporu včetně spolupráce s ostatními dětmi;
- seznamuje dítě se základy české kultury a společnosti, života v obci především v běžných situacích, které se dítěte a jeho života bezprostředně dotýkají.

Tematické okruhy

Pořadí témat je voleno ohledem na to, jaké komunikační situace si dítě potřebuje osvojit nejdříve, aby se mohlo plně integrovat do MŠ. Pořadí témat lze vhodně přizpůsobit aktuální potřebě dětí a celé skupiny s ohledem na tematické celky, které probírá celá třída.

- Seznamování
- Naše třída
- Mateřské škola
- Rodina
- Co dělám rád/a
- Čas
- Stravování
- Lidské tělo, oblečení
- Místo, kde žiji
- Příroda

Metodika

- Zařazujeme dítě do her v menších skupinách.
- Pracujeme s dítětem v menších skupinách nebo individuálně.

- Vizualizace mluveného slova.
- Zabezpečení komplexní péče (logopedie, speciální pedagog, asistent pedagoga, spolupráce s rodinou).
- Správný mluvní vzor pedagoga.
- Rozvoj slovní zásoby (pasivní i aktivní), práce s obrázky podle tematických celků, tvoření slovníčku pomocí obrázků.
- Podpora mluvního apetitu.
- Rytmická cvičení, říkadla spod.
- Zpěv – jednoduché popěvky.
- Práce s knihou.
- Rozvoj smyslového vnímání – sluchová a zraková percepce.
- Rozvoj orientace v čase a prostoru.
- Rozvoj paměti, pozornosti, myšlení.
- Zařadit činnosti, které nejsou na jazyku závislé (hudební, pohybové, výtvarné).
- Práce s piktogramy.

5.7. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Děti ve věku 2. let jsou v jedinečné „kondici“ otevřené hraní, vzdělávání a navazování kontaktů s vrstevníky. Mateřská škola Srubec nabízí program pro děti mezi 2. a 3. rokem, který je postaven na:

- Chápajícím a láskyplným přístupem dospělých k dětem;
- prostředí přizpůsobeném i dvouletým dětem – bezpečné, strukturované pro jasnou orientaci a vhodné k učení základních návyků – pořádku a řádu, sebeobsluhy a možnost nabytí zkušenosti z pokusů, omylů a chyb;
- místočko ve třídě pro dvouleté děti – bezpečně vymezené, přesto součástí celku;
- program hraní, vzdělávání a podpory rozvoje dvouletých dětí výtvarné, hudební, tělesné činnosti uzpůsobené dětem mladším tří let;
- pomůcky, hračky a materiál pro dvouleté děti;
- podmínky pro sebeobsluhu dvouletých dětí – přístup k dětským záchodům a umyvadlům, podpora samostatnosti a rozhodování;
- odpočinkový koutek ve třídě.

1. Dítě a jeho tělo

Dílicí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- Podpora přirozené snahy dítěte k pohybu.
- Rozvoj snahy dítěte o samostatnost při manipulaci a experimentaci s hračkami a předměty, se kterými přichází do styku, samostatnosti u jídla (uklízet po sobě, jíst lžící, pít z hrnečku, neznečišťovat svévolně stůl, nesahat rukou do jídla), samostatné hygieny (namydřit si a opláchnout ruce, samostatně si dojít na záchod), samostatně používat kapesník, samostatně oblékání a svlékání některých částí oděvu (kalhoty, ponožky), samostatného vyzouvání a obouvání, uklízení oblečení na vyhrazené místo.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- Činnosti vedoucí ke zdokonalování chůze (chůze v tempu udávaném bicím nástrojem, při říkadle: slalom, překračování nízkých překážek, chůze po schodech nahotu bez držení, běh (maximální

doba běhu 20 vteřin, běh na smluvený signál), skoky a poskoky (přeskakování: např. lana ležícího na zemi, skákání snožmo, skoky ve dřepu – žába, skoky z jedné nohy na druhou, skákání na měkkou podložku (z výšky i z dálky), natahování se pro různé předměty, přelézání, podlézání a lezení na žebřinu s oporou, válení sudů, kolébka (předchází kotoulu), chůze po kladině, výstup na překážku a sestup z překážky, houpání na laně (za ruce a nohy), podávání a házení lehkých předmětů (přehazování papírových koulí přes lano, předávání míčků z ruky do ruky, hody míčem, házení kroužků a míčků do koše umístěného nad hlavou dítěte (trénink házení horním obloukem), posílání předmětů.

- Stavění staveb z různého materiálu podle naznačovaného záměru i podle vlastní fantazie, seznamování se a hra s různým materiálem (písek, voda – přelévání, tráva, listí, dřívka, kameny, plastelína, papír – trhání, skládání, nalepování, korálky většího průměru – navlékání).
- Zdravotní cviky: předklon a záklon hlavy, otáčení hlavy za hračkou, v lehu na zádech přitisknout bedra a ramena k zemi, jízda na kole v lehu na zádech, napodobení ptáka, stříšky, prohýbání páteře ve vzporu klečmo (kočička), protahování paží, krčení, protřepávání, pérování v kolenou.
- Zařazovat jednoduché rytmické pohyby paží, nohou, tleskání, podupy, kroky a poskoky na místě i z místa (spojení s básničkou, písničkou), taneční improvizace na dětskou hudbu, jednoduché tanečky, cval vpřed (koník), hra na dětské popř. Orfeovy hudební nástroje, rozvíjení sluchové citlivosti na zvucích hudební i nehumedbní povahy, poznávání některých hudebních nástrojů (i podle zvuku), poznávání rozdílů ve výšce a síle tónů, poznávání písni podle melodie, zařazování hry na nástroje do příběhů, zpívat písně malého rozsahu, spojování zpěvu s rytmickým doprovodem, zařazování říkadel a popěvek i do mimo hudebních činností, hrát s dětmi jednoduché pohybové hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech)

- Chůze do schodů i ze schodů;
- překonávání vzdálenosti skokem (již dříve skok na místě, z malé výšky);
- jízda na tříkolce;
- stoj na jedné noze;
- navlékání korálků většího rozměru;
- napodobování vertikální, horizontální a kruhové čáry při kresbě;
- jíst lžící (nepřevracet ji, nebryndat);
- převléknout se;
- samostatně použít toaletu, umýt si ruce;
- dítě ve třech letech zná a pojmenuje viditelné části těla, projevuje samostatnost a vynalézavost v sebeobsluze, samostatně se umývá v závislosti na režimu dne.

2. Dítě a jeho psychika

JAZYK A ŘEČ

Dílčí vzdělávací díle (co pedagog u dítěte podporuje)

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování).
- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu.
- Rozšiřování slovní zásoby, rozvoj srozumitelného řečového projevu i ve více slovních větách.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- Nechat děti sdělovat své zážitky a přání, vést je soustavně k řečovému projevu v rozmanitých situacích, vést s dítětem individuální konverzaci, podporovat porozumění hovorové řeči, být kvalitním mluveným vzorem pro pomoc při rozšiřování slovní zásoby a používání různých slovních druhů, dbát na gramatickou správnost, zřetelnost, přiměřenost obsahu, tón a tempo vlastní řeči.
- Učit děti vyřídít jednoduché vzkazy.
- Vést děti k tomu, aby se vyjadřovaly více slovy než gesty, a aby používaly jednoduchých vět.
- Vyprávět dětem přiměřeně jejich věku jednoduché příběhy a pohádky, podporovat děti ve sledování děje jednoduché scénky, učit je rozumět jednoduchému vyprávění doplněnému ilustrovanými obrázky.
- Nechat dítě vypravovat o tom, co vidí kolem sebe, o svých zážitcích.
- Podněcovat děti k reprodukování krátkých říkanek.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech)

- Reprodukovat krátké říkanky, básničky (zapamatuje si je).
- Sestavit větu (minimálně o třech slovech).
- Vyprávět jednoduchý příběh, který opakovaně slyšelo.

POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- Slovní označování toho, co vidí na obrázku: rozvoj paměti, představivosti, myšlení – třídění, srovnávání, stavění, udržování potřebného sledu činností a chápání jejich souvislostí v napodobivé hře.
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.).
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.
- Vytváření základů pro práci s informacemi.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- Cvičení paměti při běžných činnostech i během hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech)

- Chápe pojmy (např. slovo pes – neoznačuje jednoho konkrétního psa).
- Rozlišuje v množině maximálně 4 prvků (když předmět zmizí, hledá jej).
- Rozlišuje barvy.
- Dítě dokáže formulovat svou představu o tom, na co si bude hrát.

SEBEPOJETÍ, CITY A VŮLE

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- Rozvíjet u dětí pocity jistoty, sebevědomí, vytvářet podmínky pro rozvoj aktivity a samostatného projevu.
- Rozvoj vlastností dítěte během hry i při běžných činnostech.
- Při každé možné příležitosti poskytovat nápadné a citové přitažlivé poučení (rozvíjet poznatky a zkušenosti), utvářet počátky mravního vědomí.
- Rozvíjet pocit samostatnosti a snahu dosáhnout určitého cíle, vést děti k dokončení hry, rozvíjet vytrvalost, snahu napodobit a dokončit činnost, rozvíjet prvky cílevědomosti ve hře (zvláště v konstruktivní a napodobivé), předcházet pocitům strachu a vést děti k jejich překonávání, vytvářet předpoklady pro posilování soustředěnosti dítěte na určitou činnost, rozvíjet pocit uspokojení z výsledků vlastní činnosti.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- Spontánní hra;
- povzbuzovat děti pro zaujaté, samostatné činnosti, vést děti k samostatnější volbě námětu hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- Mluvit o sobě v první osobě;
- zná své jméno, příjmení, pohlaví;
- dítě zná svou značku v MŠ.

3. Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- Prohlubovat osvojení nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu, učit děti, co ruší soulad a pořádek při společném soužití, učit děti poprosit, poděkovat, pozdravit.
- Podporovat sympatie a kamarádké vztahy k druhým, učit děti udělat druhým radost, pomáhat navazovat sociální a citové kontakty s druhými dětmi, dávat dětem najevo svůj zájem, náklonnost, zúčastněnost, posilovat pocit bezpečí dítěte v kontaktu s pedagogem a ostatními dětmi.
- Rozvíjet u dětí pocit zodpovědnosti sám za sebe, ochotu pomoci druhému, rozlišovat a upevňovat citové vztahy dětí ke členům rodiny, podněcovat radost z opětovného setkání, podporovat u dětí rozvíjející se pocit sounáležitosti k rodině, vést s dětmi individuální rozhovory o členech rodiny, podporovat citový vztah k domovu a k mateřské škole, prohlubovat citové vztahy k dospělým i dětem (vyjadřovat se slovně).
- Podporovat rozvoj vyšších citů – soucit, snaha pomáhat druhým.
- Podporovat slovní komunikaci a domlouvání se s dětmi při hře i s dospělými.
- Rozvíjení spolupráce a domlouvání se druhými.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým.
- Vést děti k dialogu při hrách.
- Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých.
- Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech)

- Půjčit druhému hračku.
- Dítě by mělo znát jména ostatních vrstevníků ve třídě, spolupracovat s druhými při rozvíjení námětových staveb.

4. Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- Podporovat ukázněnost při hře, vycházce, pobytu venku, prohlubovat osvojení nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu, učit děti, co ruší soulad a pořádek při společném soužití.
- Vést děti k uplatňování poznatků v jednotlivých hrách.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování.
- Navozovat radostnou náladu při přípravě svátků.
- Podněcovat děti k pozorování, rozvíjet spontánní tvořivost, radost z tvoření a objevování, rozvíjení smyslu pro krásno, manuální motoriky, propojování emoční sféry s výtvarným tvořením.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech)

- Znat některé lidské činnosti, poznat některá povolání, např. podle výrazného oblečení (hasič, lékař, policista).

5. Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- Zaměřovat pozornost dětí na vše zajímavé, o se kolem něho děje, povzbuzovat aktivitu dětí ve vyhledávání zajímavých objektů pro pozorování, umožňování kontaktu s přírodou spojený s aktivním pohybem a hrami, vést děti ke sledování změn v přírodě během roku, podněcovat používání přírodních materiálů při hře, učit dítě šetrně zacházet s hračkami, obrázky, knihami.
- Vést děti k přiměřené opatrnosti.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety.
- Pojmenovávat, co k čemu slouží, vědět, co kam patří.
- Hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat.
- Praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává.
- Podněcovat děti v konkrétních situacích ke smysluplným otázkám, učit děti odpovídat na přiměřené otázky.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech)

- Dítě dokáže jmenovat každodenní činnosti a věci, předměty denní potřeby, základní druhy jídel, orientuje se v prostoru mateřské školy i na školní zahradě, zná stálé místo předmětů v MŠ, které používá, zná běžné dopravní prostředky, má povědomí o běžných přírodních jevech (slunce, mraky, déšť, vítr, sníh, led...), o nápadných přírodních proměnách v rámci změn ročních období, rozlišuje stromy, keře, květiny (ne však druhy), poznává a správně označí běžné druhy ovoce a zeleniny, pozná některé druhy zvířat, rozlišuje základní tvary, velikosti (třídí, až později pojmenovává), pozná objekty na obrázku, začíná chápat označení pro vztahy v prostoru (nahore, dole, vedle, vpředu, vzadu), začíná chápat označení pro časové vztahy (ráno, večer, hned, potom).

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací obsah (učivo) je v podobě **vzdělávací nabídky** (která jako prostředek vzdělávání představuje souhrn praktických i intelektových činností popř. má podobu příležitostí vhodných k naplňování cílů a dosahování výstupů) a **očekávaných výstupů** (což jsou předpokládané výsledky a mají činnostní povahu). Naším záměrem je čím úplnější a dokonalejší bude propojení všech oblastí vzdělávání (biologická, psychologická, interpersonální, sociálně kulturní a enviromentální) a zároveň i podmínek, za kterých probíhá, tím bude vzdělávání přirozenější, účinnější a hodnotnější.

Biologická (dítě a jeho tělo)

- Podporujeme a stimulujeme tělesný vývoj dítěte, rozvoj pohybových a manipulačních dovedností, sebeobsluhy, vytváříme základy zdravých životních návyků a postojů.
- Sledujeme rozvoj pohybových i manipulačních dovedností, učíme děti sebeobslužným dovednostem, vedeme je ke zdravým životním návykům.

Psychologická (dítě a jeho psychika)

- Podporujeme duševní pohodu dětí, rozvoj intelektu, řeči a jazyka, rozvíjíme poznávací procesy a funkce, rozvíjíme představivost a fantazii, dbáme na rozvíjení citů a vůle.

Interpersonální (dítě a ten druhý)

- Rozvíjíme potřebu a schopnost navazovat vztahy s druhými lidmi, vzájemnou komunikaci, spolupráci, respekt a toleranci.
- Podporujeme utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělým.

Sociálně kulturní (dítě a společnost)

- Záměrem je uvést dítě do společenství ostatních lidí, učíme děti pravidla soužití s ostatními, uvádíme jej do světa kultury a umění, vytváříme povědomí o existenci ostatních kultur a národností.

Enviromentální (dítě a svět)

- Vytváříme elementární povědomí o vývoji a rozmanitosti světa kolem nás, pochopení souvislostí a možností člověka tento vývoj ovlivnit.
- Vytváříme odpovědný postoj člověka k životnímu prostředí.

Při plánování práce v blocích a tématech jsou zastoupeny všechny tyto oblasti:

1. Dítě a jeho tělo

Záměrem vzdělávacího úsilí našich pedagogů v oblasti biologické je:

- Stimulovat a podporovat růst a neuro svalový vývoj dětí;
- podporovat jejich fyzickou pohodu, zlepšovat jejich tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu;
- podporovat rozvoj jejich pohybových i manipulačních dovedností;
- učit je sebe obslužným dovednostem;
- vést je k zdravým životním návykům a postojům.

2. Dítě a jeho psychika

Záměrem vzdělávacího úsilí našich pedagogů v oblasti psychologické je:

- Podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dětí;
- rozvoj jejich intelektu, řeči a jazyka;
- rozvoj poznávacích procesů a funkcí, jejich citů i vůle, stejně tak i jejich sebepojetí a sebe nahlížení, jejich kreativity a sebevyjádření;
- stimulovat osvojování a rozvoj jejich vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

3. Dítě a ten druhý

Záměrem vzdělávacího úsilí našich pedagogů v oblasti interpersonální je:

- Podporovat utváření vztahů dětí včetně dětí se specifickými vzdělávacími potřebami, dětí jiné národnosti a dvouletých dětí k jiným dětem či dospělému;
- posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

4. Dítě a společnost

Záměrem vzdělávacího úsilí našich pedagogů v oblasti sociálně-kulturní je:

- Uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními;
- uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění;
- pomoci dětem osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje;
- umožnit dětem aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí;
- umožnit dětem se specifickými vzdělávacími potřebami, dětem jiných národností (vietnamské, ruské, ukrajinské, romské...), a dvouletým dětem co nejsnazší začlenění mezi vrstevníky.

5. Dítě a svět

Záměrem vzdělávacího úsilí našich pedagogů v oblasti environmentální je:

- Založit u dětí elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu;
- vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí.

Základem je vytvoření pohody. Respektujeme každodenní potřeby dětí, zvláštní potřeby věku i individuální a specifické projevy. Z toho vyplývá i péče o spokojenost dospělých, jak zaměstnanců škol, tak i rodičů.

Hlavní činností je **hra** jako výrazná sebe rozvíjející činnost pro svoji spontánnost. Rozvíjí všechny schopnosti předškolního dítěte. Dítě se ve hře bezpečně a efektivně učí a získává nové zkušenosti. Dítě se **učí** na základě své interakce s okolím a svou vlastní prožitou zkušeností. Vzdělávací činnosti proto zakládáme na přímých zážitcích dětí. Vycházíme z jejich samostatné činnosti a individuální volby, z dětské zvědavosti a potřeby objevovat. Snažíme se vytvářet prostředí podnětné, zajímavé a obsahově bohaté. Děti musí mít možnost prožít si uspokojení z úspěchu a z překonání překážek.

Snažíme se, aby **vzdělávání** bylo cílevědomý a plánovaný proces, ve kterém jsou spontánní a řízené aktivity vyvážené. Je založen na aktivní účasti dětí, omezuje pasivní přijímání hotových poznatků a využívá především prožitkové a interaktivní učení zpravidla v menších skupinách či individuálně. Nesmírně důležitá je improvizace učitelek – pružné a citlivé reagování na danou situaci.

Čas prožitý v mateřské škole musí být radostný, musí být příjemnou zkušeností a zdrojem dobrých základů do života i vzdělávání.

6.1. VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA V INTEGROVANÝCH BLOCÍCH

PODZIM

Těšíme se do školky, na kluky i na holky Kouzelné dary podzimu Cesta za světýlkem

a) Dílčí vzdělávací cíle

- Uvědomění si vlastního těla
- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí;
- podporovat radost z přirozených pohybových činností;
- budeme pozorovat svět kolem sebe všemi smysly, seznámíme se s ročním obdobím, s jeho znaky, všimáme si změn v přírodě;
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti;
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností, vytvořit si základní hygienické návyky.;
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (vyslovování, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování);
- naučit se naslouchat a porozumět druhému, komunikovat s ním, ale dokázat si také prosadit svoje "já", totéž očekávat od ostatních;
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření);
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení;
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti);
- získání relativní citové samostatnosti;
- rozvoj schopnosti sebeovládání;
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat;
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit;
- v mateřské škole utužujeme kamarádké vztahy ve skupině;
- seznámení s pravidly chování ve vztahu k druhému;
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem;
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mš, v dětské herní skupině apod.);
- přirozenou cestou pomáháme nově příchozím dětem při adaptaci na prostředí, při navozování vztahů s ostatními dětmi v herní skupině či dospělými;
- vytvoříme si srozumitelná pravidla chování a jednání, kterými se budeme ve třídě řídit, rovněž pochopíme důvody dodržování (piktogramy);

- rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané;
- seznamování s místem a prostředím ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu;
- orientace v prostorách školy všem jedincům nebude dělat problémy;
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy;
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách;
- rozvoj schopnosti přizpůsobit se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

b) Vzdělávací nabídka

- Spontánní činnosti v malých i větších skupinách;
- zdravotní cvičení a pravidelné rekreační aktivity, pohybové a závodivé hry;
- komunikativní kruh na téma „Co se mně v mateřské škole líbí x nelíbí“, „Jsme tu všichni kamarádi, máme se vzájemně rádi“;
- praktické poznávání školního prostředí a nejbližšího okolí školy;
- ekologické výlety do lesa, pozorování listnatých a jehličnatých stromů, lesních zvířat;
- výlov rybníka, práce rybářů, pozorování ryb;
- sběr přírodnin a tvořivé činnosti s nimi;
- výtvarné a pracovní činnosti (individuální i skupinové) orientované na podzimní tematiku;
- četba krátkých dětských příběhů a pohádek;
- pouštění draka („drakiáda“);
- poznávání ovoce, zeleniny, určování jejich vlastností a využití;
- zvládnutí číselné řady, pojmů více x méně, geometrických tvarů, prostorových pojmů;
- seznámení s říkadly, básněmi a písněmi k danému ročnímu období, nácvik některého z nich;
- zpěv písní (lidových i umělých), seznámení se známými hudebními nástroji, rytmickými etudami, hrou na tělo hudebně pohybovým vyžitím;
- kalendář počasí, podzimní čas a jeho charakteristika;
- jednoduché dramatické hříčky (učitelka x děti), kladné a záporné chování postav;
- chůze ve dvojicích, v útvaru, bezpečné přecházení vozovky;
- grafomotorická cvičení motivovaná podzimním obdobím.

c) Očekávané výstupy

- Zachovávat správné držení těla;
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí;
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou;
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu;
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči;
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno;
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách;
- vést rozhovor, naslouchat druhým, vyčkat až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se;
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat;

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si nového, změněného, chybějícího;
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost;
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno;
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje také umět vyjádřit;
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité, odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu, rozdíl, charakteristické rysy předmětů a jevů ve vzájemné souvislosti;
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení;
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory;
- uvědomovat si svou samostatnost, vyslovovat vlastní názory a zaujímat vlastní postoje a vyjadřovat je;
- rozhodovat o svých činnostech;
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování;
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je dítě svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat to;
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad;
- přirozeně a bez zábran komunikovat s jinými dětmi, navazovat a udržovat dětská přátelství;
- odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná;
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi, umět pozdravit děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn atd.;
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti – na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře atd.;
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může dítě ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit, vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc.

d) Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- povedeme děti k pozorování, zkoumání, objevování a experimentování v rámci jejich vlastních možností a schopností

Kompetence k řešení problémů

- budeme učit děti problém řešit buď samostatně, či za pomoci dospělého

Komunikativní kompetence

- povedeme děti k tomu, aby se dokázaly vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady verbálně i neverbálně
- snaha z naší strany o odstraňování zábran a ostychu při komunikaci

Kompetence sociální a personální

- podporujeme citlivost a ohleduplnost k ostatním
- povedeme děti k tomu, aby dokázaly rozpoznat nevhodné chování a dokázaly se jej vyvarovat

Kompetence činnostní a občanské

- povedeme děti ke spoluvytváření pravidel a potřebě tato pravidla dodržovat
- budeme podporovat činnost a podnikavost dětí a potlačovat jejich pohodlnost a lhostejnost

Zima

Čas splněných přání Roztrhla se peřina, venku sněžit začíná Poznávat tělo nás baví, veselá mysl, půl zdraví

a) Dílčí vzdělávací cíle

- Uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí;
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti;
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností;
- při poznávání charakteristiky zimního období rozvíjet všechny smysly;
- uvědomovat si vlastní tělo, zvládnout pojmenovat jeho jednotlivé části, pochopit důležitost hygieny a péče o své zdraví, seznámit se se zásadami bezpečného chování při pobytu na sněhu a ledu;
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (vyslovování, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování);
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezpečných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie;
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření);
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.);
- posilovat sebevědomí, sebedůvěru dětí, vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a k učení;
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání;
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem;
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými;
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny;
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností;
- vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat;
- rozvoj společenského i estetického vkusu;
- seznamování s místem a prostředím ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu;
- poznávání jiných kultur;
- užívat si nejkrásnější svátky v roce, podporovat rozvoj estetického vnímání, cítění a prožitku, posilovat citové vazby ke svým nejbližším.

b) Vzdělávací nabídka

- Charakteristické znaky ročního období - "když se řekne zima";
- kalendář počasí – zimní pohoda i nečas;
- sezónní pohybové aktivity-sáňkování, bobování, koulování, tvořivé činnosti ze sněhu;

- ekologické výlety do lesa-pozorování stop ve sněhu, krmení lesní zvěře
- péče o krmítka na školních zahradách (ve spolupráci s rodiči), krmení a pozorování ptactva, určování druhů;
- jednoduché fyzikální pokusy-skupenství vody;
- zpěv a poslech písní se zimní tematikou, vyjádření atmosféry hudby příslušným pohybem („jak na tebe skladba působí“ - emoční prožitek);
- didaktické hry, hádanky a slovní hříčky se zimními náměty;
- mikulášská nadílka-pásmo veršů a písní pro Mikuláše;
- spoluúčast na adventní výzdobě školy;
- seznamování s vánočními zvyky, pečení cukroví na vánoční pohoštění;
- nácvik vánočních besídek (dílů) pro rodiče, veřejnost;
- výroba vánočních přání (dárečků) pro nejbližší;
- poslech pohádek, koled;
- vzdělávací programy (hudební, ekologie);
- návštěva 1. třídy základní školy, prohlídka prostor, školní družiny;
- komunikativní kruh na téma "Vánoce u nás doma" - zážitky dětí;
- Tři králové přišli k nám-zvyky, přednes "tříkrálového koledování";
- uspořádání dětského karnevalu-zpěv, tanec, občerstvení vlastní výroby;
- ukončení masopustu-vlastní výroba masek, promenáda masek.

c) Očekávané výstupy

- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem;
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů – sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem atd.;
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku, zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem – tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji atd.;
- zvládnout sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky – starat se o osobní hygienu, přijímat stavu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.;
- naučit se z paměti krátké texty – reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.;
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat – porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu desítky, poznat více x méně x stejně, první, poslední atd.;
- chápat prostorové pojmy vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, vedle, mezi, u apod., elementární časové pojmy – teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim zima, rok, orientovat se v prostoru i v rovině, v čase;
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují – v ohrožujících, nebezpečných či neznámých, odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech atd.;
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného;
- spolupracovat s ostatními;
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole;
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli podle které je třeba se chovat;

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé;
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení samostatně, jinak s pomocí pedagoga;
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí;
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte;
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí, pomáhat pečovat o okolní životní prostředí, dbát na pořádek, čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory atd.

d) Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vést děti nejen ke spontánnímu, ale i k vědomému učení
- učit děti postupovat podle pokynů a snažit se dokončit započatou činnost

Kompetence k řešení problémů

- vést děti k používání číselných a matematických pojmů
- podpora snahy dětí při řešení problémů

Komunikativní kompetence

- seznámit děti s možností, že je možno dorozumívat se i jinými jazyky
- vést děti k průběžnému rozšiřování slovní zásoby a jejímu aktivnímu používání

Kompetence sociální a personální

- vést děti k citlivosti a ohleduplnosti k druhým
- vést k poznání, že máme být tolerantní i k lidským odlišnostem a jedinečným
- vést k tomu, aby se uměly prosadit, ale i podřídit, aby byly schopny respektovat druhé a přijímat kompromisy

Kompetence činnosti a občanské

- vést děti k péči o vlastní zdraví a bezpečí i o bezpečí druhých

Jaro

Sluníčko nás pohladí, se sněhem si poradí Běží malý zajíček, na zádech má košíček Kytička pro maminku

a) Dílčí vzdělávací cíle

- Uvědomění si vlastního těla;
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí;
- rozvoj a užívání všech smyslů;
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti;
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností;
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě;
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí;
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu;
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu;
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické);
- vytvořit vztah ke knize. (zaměřit se na cítění spravedlnosti, posouzení dobra a zla v pohádkách-toto převést i do běžných denních situací);
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření);
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.);
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení;
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi;
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti);
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit;
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání;
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci;
- posilovat a prohlubovat citový vztah k rodině;
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.);
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny;
- seznamování se se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije;
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností;
- vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat;

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy;
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách;
- rozvoj schopnosti přizpůsobit se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám;
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí;
- při častějších a dlouhodobějších pobytech venku pozorovat jarní přírodu-stromy, květiny, zvířata a jejich mláďata, hmyz;
- snaha o pochopení, jak přírodě pomáhat, ale i jak lidé přírodě škodí;
- kalendář počasí-boj jara se zimou;
- získávat povědomí o zvycích, které jsou spojené s velikonočními svátky (rozvoj řečových schopností, estetického cítění a dětské tvořivosti);
- poznávat práci rodičů i některých dospělých lidí;
- zopakovat a rozšířit poznatky o bezpečném chování chodce v dopravním provozu.

b) Vzdělávací nabídka

- Ekologické výlety do přírody-pozorování jarní přírody a všeho nového kolem nás (možno s využitím mikroskopu či lupy);
- úklid školních zahrad - pracovní činnosti dětí (sběr poházených odpadků, pohrabání zahrad, zametání kolem pískovišť, sázení, a přesazování květin,.....) dle věkových možností;
- jednoduché pokusy související s živou přírodou;
- nácvik krátkých veršovaných textů;
- veškeré činnosti doplňovat zpěvem dětských písní, rytmicí či pohybovými etudami;
- uspořádání výstavy nejoblíbenější dětské knihy ("Moje nejmilejší kniha"), prohlížení ilustrací v dětských knihách, rozhovory o nejznámějších ilustrátorech;
- správné zacházení s knihou;
- umět reprodukovat přečtený text, u jednoduchých pohádek zvládat dramatizaci příběhu;
- zdokonalovat výtvarné a pracovní činnosti spojené s rozvíjením jemné motoriky;
- návštěva knihovny, beseda s knihovnicí nad ilustracemi;
- velikonoční koledování - pletení pomlázky, barvení vajíček...;
- jarní zvyky-pálení čarodějnic, stavění májky;
- návštěva městské policie a hasičského sboru;
- uspořádání "Velké zahradní slavnosti" na oslavu dne dětí;
- poznávání některých dopravních značek, dopravní světelné signalizace, dopravních prostředků, zopakování základních pravidel bezpečného chování na ulici formou dramatických hříček i přímým pozorováním v dopravním provozu;
- návštěva planetária.

c) Očekávané výstupy

- Pojmenovat části těla, některé orgány včetně pohlavních, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem;
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých;
- mít povědomí o významu péče o čistotu těla a zdraví, o významu pohybu a zdravé výživy;
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku;
- popsat situaci skutečnou, podle obrázku atd.;

- chápat slovní vtip a humor;
- sluchově rozlišovat počáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech;
- utvořit jednoduchý rým;
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma;
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí atd.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci;
- sledovat očima zleva doprava;
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady;
- zorganizovat hru;
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (láska, soucítění, radost, spokojenost, strach, smutek atd.), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí;
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co dítě cítí, snažit se ovládat své afektivní chování, umět se zklidnit, tlumit vztek, zlost, agresivit atd.;
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se o hračky, pomůcky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.;
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí;
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair;
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné;
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – svět přírody, svět lidí, mít povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.;
- komunikovat se svými vrstevníky jiné národnosti, poznávat jejich kulturu, zvyky, tradice, artefakty.

d) Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učit děti získané zkušenosti uplatňovat v praktických situacích
- podporovat experimentování dětí a užívání jednoduchých pojmů

Kompetence k řešení problémů

- vést děti k nalézání nových řešení problémů a situací
- vést k rozlišení funkčních a nefunkčních řešení
- nemít obavu z chyb, oceňovat nejen úspěch, ale i snahu

Komunikativní kompetence

- vést děti k ovládnutí řeči, k užívání smysluplného dialogu
- snažit se formulovat dětem pokyny tak, aby jim byly srozumitelné

Kompetence sociální a personální

- vést děti k vytvoření vlastního názoru, umět jej vyjádřit
- spolupodílet se na společných rozhodnutích přizpůsobovat se domluveným pravidlům

Kompetence činnostní a občanské

- učit děti plánovat si svoje hry a činnosti, organizovat je a vyhodnocovat
- uvědomění si svých práv a pochopit, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Léto

Jen si, děti, všimněte, co je krásy na světě Prázdninové dobrodružství Hola, hola, škola volá

a) Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí;
- rozvoj a užívání všech smyslů;
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti;
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí (nebezpečné jevy v okolí – kouření, toxikomanie, nebezpečí požití léků ...);
- posilování přirozených pohybových aktivit souvisejícími se sezónními činnostmi-otučování vodou, vzduchem;
- pochopení odlišností mezi dětmi (chlapec x děvče), sexuální výchova;
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické);
- zdokonalujeme řečový projev, učíme se vyjadřovat své pocity, prožitky (formou výtvarnou, hudební, pohybovou a formou komunikativních projevů);
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření);
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.);
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat;
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit;
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.);
- rozvoj kooperativních dovedností;
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými;
- rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané;
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny;
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách;
- poznávání jiných kultur;
- seznamování se se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije;
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností;
- poznávat krásy naší republiky, ale i jiných zemí, uvědomit si, že na zeměkouli žijí lidé odlišní od nás ("Cestujeme letem světem");
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách;

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy;
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách;
- rozvoj schopnosti přizpůsobit se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám;
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí;
- charakteristické znaky léta-počasí a vliv tohoto období na člověka.

b) Vzdělávací nabídka

- Sezónní činnosti-hry s vodou, výlety, hry na pískovištích, fotbal, míčové hry, tříkolky a koloběžky;
- poslech pohádek, básní a říkadel, dětských příběhů s letním námětem;
- poznávání surovin pro přípravu pokrmů (pomazánky, příprava těsta na palačinky a jejich pečení a pod.);
- kamarádské rozloučení s dětmi, které odcházejí do základní školy, uspořádání oslavy se slavnostním stužkováním (předáváním pamětních knih a pod.);
- praktické seznamování s obcí (okolními městy) ve kterém žijí, zajímavosti spojené s jeho historií;
- získávání povědomí o České republice, seznámení s hlavním městem našeho státu, státní vlajkou a hymnou (prohlížení publikací knih, videozáznamu, pohlednic, rozhovory nad nimi, vlastní zážitky a prožitky, zpěv hymny za doprovodu hudebních nástrojů i v krajině při ekolog. vycházkách);
- poznávání národností i lidských ras, žijící na naší planetě - "Cestujeme letem světem".

c) Očekávané výstupy

- Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat;
- učit se nová slova a aktivně je umět používat;
- vnímat, co si druhý přeje, co potřebuje, umět mu vyjít vstříc – chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu, k dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami, k dvouletým dětem, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.;
- umět se bránit projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.;
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě požádat druhého o pomoc pro sebe i pro jiné;
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a podle toho se umět chovat;
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých, umět odmítnout společensky nežádoucí chování – lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita, umět se vyhýbat komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají;
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s penězi atd.;
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně naslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky;
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a umět je pomocí své vlastní představy vyjadřovat pomocí různých výtvarných dovedností a technik – kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, z přírodnin, z různých technických materiálů aj.;
- umět se vyjadřovat prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, umět zazpívat píseň, sledovat a rozlišovat rytmus, používat hudební nástroje;
- mít povědomí o významu životního prostředí, rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně;
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí;

- uvědomovat si své možnosti a limity – své silné a slabé stránky;
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky;
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti;
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých.

d) Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- děti získávají základní elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky
- vést děti k ocenění výkonů svých i kamarádů, odhadnout však i své síly, nepřeceňovat se

Kompetence k řešení problémů

- vést děti k pochopení, že vyhýbat se řešení problému nevede k cíli, naopak svou aktivitou mohou situaci ovlivnit
- nešetříme chválou, podporujeme snahu o vyřešení problému

Komunikativní kompetence

- učit děti dorozumět se nejen slovy, ale i gesty
- osvojovat si schopnost komunikace bez ostychu

Kompetence sociální a personální

- umět vnímat nespravedlnost, ubližování, agresivitu, lhostejnost
- umět se bránit projevům násilí, ponižování a ubližování
- učit se toleranci vůči ostatním, zejména něčím odlišným od nás

Kompetence činnostní a občanské

- učit děti, aby k úkolům a povinnostem přistupovaly zodpovědně, vážily si práce druhých
- učit děti chápat, že za svoje svobodné rozhodnutí nesou odpovědnost
- vedeme děti k tomu, že svým chováním ovlivňují okolní prostředí

6.2. PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH PROJEVŮ CHOVÁNÍ V MŠ

Není to tak dlouho, co přestal být ve školství tabuizován problém šikany. Mezi předškolními dětmi není šikana takovým problémem jako mezi školáky-zatím. Je to však téma, které není radno brát na lehkou váhu. Pokud si problém nepřiznáme, máme jen malou možnost ho řešit. Ve školce bývá řešení případů i prevence šikanování mnohem snadnější, protože učitelky ještě jsou přirozenou autoritou a děti poměrně ochotně přijímají vymezení mantinelů a pravidel chování.

Náměty na téma - Jak předcházet patologickým jevům

- Pohovory s dítětem, rodiči, pokud se vyskytne problém (aktivní naslouchání);
- popis emocí toho druhého (dramatické hříčky na aktuální téma);
- agresivita (zpracování nového tematického okruhu, řešení problému v mnoha polohách, motivace agresorů k žádoucímu chování);
- předcházení konfliktním situacím (komunikativní kruhy s podtématy-soudy dětí).

Doporučení: studium knihy "Respektovat a být respektován" Pavel Kopřiva a kol.

Úkoly pro pedagogy v oblasti prevence na školní rok:

- Vést děti k přátelství, toleranci a pomoci druhému včetně dětí s přiznaným podpůrným opatřením podle Vyhlášky č.27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných;
- nepodceňovat rivalitu mezi dětmi;
- omezovat nezdravou soutěživost;
- jednat s dětmi jako s partnery, zároveň je vést k plnění povinností;
- ve spolupráci s dětmi stanovit pravidla vzájemného chování;
- řídit se heslem: "Co nechceš, aby druzí činili tobě, nečiň ty jim ";
- mít přehled o vzájemných vztazích mezi dětmi ve třídě i mimo ni;
- v kritických situacích dát jasně najevo svůj postoj (toto chování je špatné, nelze je tolerovat).
- Zajistit vzdělávací program pro MŠ zaměřený na zdravý životní styl, kamarádství
- Zajistit vzdělávací program s PČR, hasiči určený pro MŠ.

Postup pedagoga:

- Konfrontace s ostatními pedagogickými pracovníky;
- jednání s rodiči agresora a dohoda na jednotném výchovném postupu;
- rozhovor s rodiči oběti-citlivý přístup, návrhy řešení.

6.3. ROZVÍJEJÍCÍ AKTIVITY ŠKOLY

Škola pravidelně organizuje setkávání s rodiči na mimoškolních akcích. Na podzim pořádáme pro rodiče a děti dýňobraní, kde společně tvoříme z dýní výzdobu školy. V zimě pořádáme vánoční besídky s tvořivými dílnami a jarmarkem s dětskými výrobky.

V lednu probíhají konzultační odpoledne pro rodiče předškolních dětí, jejichž úkolem je diskuze nad aktuálním vývojem dítěte a jeho školní připravenosti/nepřipravenosti na školní docházku v základní škole.

V červnu probíhají na všech třídách setkání rodičů a dětí k příležitosti loučení se se školním rokem. Zároveň probíhá i slavnostní loučení s předškoláky.

V MŠ pravidelně probíhá cvičení s lektorkou z organizace „Děti na startu – Fame sport“.

Mateřská škola pravidelně realizuje environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu (dále jen EVVO) vycházející z Metodického pokynu MŠMT k zajištění EVVO ve školách a školských zařízeních č.j. 16745/2008-22. Environmentálním vzděláváním rozumíme učení se o životním prostředí, přírodě a její ochraně, o ovlivňování racionální stránky osobnosti. Environmentální výchova je integrována do všech výchovných složek předškolního vzdělávání, je součástí ŠVP a jednotlivé výstupy jsou pravidelně evaluovány a aktualizovány. Vede k rozvoji a uplatňování všech klíčových kompetencí.

Děti z mateřské školy se dále aktivně zapojují do aktivit pod vedením zřizovatele školy:

- Vítání občánku
- Drakiáda
- Lampionový průvod
- Rozsvěcování vánočního stromu, mikulášská nadílka
- Čarodějnický rej a stavění máje
- Den dětí

7. AUTOEVALUACE MATEŘSKÉ ŠKOLY A HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Hlavním cílem hodnocení je zlepšení kvality výchovy a vzdělání. Poskytuje zpětnou vazbu pro činnost MŠ a informace o tom, zda jsou naplňovány stanovené cíle a jaká je kvalita ŠVP.

Je východiskem pro plánování a přijímání opatření která:

- Vedou k úpravám a inovacím ŠVP PV (TVP);
- upozorňují na příležitosti ke změnám;
- učí se používat nové metody;
- podporují spolupráci pedagogů;
- podporují a usnadňují sdílení dobrých zkušeností a postupů;
- posilují spolupráci školy s rodiči, přispívají k vytváření důvěry.

7.1. EVALUACE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ŠKOLY (SLOULAD ŠVP S RVP PV)

Cíl	Ověřit a zhodnotit: <ul style="list-style-type: none"> • Soulad s rámcově vzdělávacím programem předškolního vzdělávání; • hodnocení obsahu vzdělávání; • hodnocení podmínek vzdělávání; • hodnocení metod a forem práce; • doplňkových programů; • organizace vzdělávání.
Nástroje	<ul style="list-style-type: none"> • Rozhovory, konzultace na pedagogických radách, diskuse; • záznamy; • hospitace, rozbor po provedení hospitace; • pozorování; • analýza třídní a školní dokumentace; • analýza tematických celků • kontrola; • dotazník pro rodiče; • rozbor mediálních ohlasů; • porovnávání výsledků s plánovanými cíli; • analýza vlastní řídicí práce; • zpráva hodnocení školy.
Časový plán	1x v roce
Provede	ředitelka, zástupce ředitele, učitelky, vedoucí školní jídelny, ekonomka školy

Kritéria pro hodnocení souladu školního vzdělávacího programu s RVP PV:

- Zásady tvorby ŠVP respektují hlavní zásady formulované v RVP PV.
- ŠVP respektuje vzdělávací obsah i podmínky dané RVP PV.
- ŠVP podává jasný a ucelený obraz o mateřské škole, o způsobu a formách naší práce a poskytovaném vzdělávání.

- ŠVP vychází z vize směřování a postupného rozvoje naší mateřské školy a v souladu s podmínkami naší MŠ.
- ŠVP představuje konzistentní celek, je tak dokladem promyšlené, cílevědomé a vzájemně provázané práce.
- ŠVP pomáhá našim učitelkám rozvíjet pedagogický styl a strategie odpovídající integrovanému přístupu vzdělávání.
- ŠVP obsahuje promyšlený systém evaluace a pedagogické diagnostiky, včetně forem, časového plánu a zodpovědnosti, kritéria průběžného vyhodnocování jsou jeho součástí.
- ŠVP ztvárňuje obsah vzdělávání do podoby umožňující dosahovat vzdělávacích cílů.
- Vzdělávací nabídka ŠVP je mnohostranně pestrá a široká, pro děti rozmanitá, respektuje podmínky naší mateřské školy (věk dětí, délku vzdělávacího programu), zajišťuje návaznost.
- Zaměření bloků je dostatečně široké, jejich obsah je dítěti srozumitelný, užitečný a prakticky využitelný, zachovává principy činnostního učení.
- Vzdělávací nabídka zbytečně učitelky nesvazuje a neomezuje je v tvořivé práci.
- Vzdělávací nabídka počítá uplatňováním evaluačních postupů a využíváním jejich výsledků.
- ŠVP sjednocuje to podstatné, ponechává učitelům dostatek volného prostoru k tvořivosti a individualizaci vzdělávání.
- ŠVP je zpracován tak, že mu učitelky rozumí a mohou z něho při tvorbě třídních vzdělávacích plánů (TVP) dobře vycházet.
- ŠVP obsahuje dohodnutá pravidla chování a jednání.
- ŠVP je zpracován jasně, přehledně, srozumitelně, kulturní formou, obsahuje informace podstatné pro představení a hodnocení mateřské školy a vzdělávacího programu.
- ŠVP počítá se spoluprací s vnějšími partnery.

7.2 EVALUACE PLNĚNÍ CÍLŮ ŠVP A TVP

Cíl	Ověřit a zhodnotit: <ul style="list-style-type: none"> • obsahová stránka vychází ze ŠVP mateřské školy; • vhodnost zvolených metod, forem a prostředků vzdělávací práce; • analýza práce-výtvarů dětí (kresby, malby, pracovní výtvary); • diagnostika dětí; • analýza vlastní vzdělávací práce; • spolupráce s rodinou.
Nástroje	<ul style="list-style-type: none"> • záznamy do TVP; • konzultace učitelek, pedagogické rady; • Pozorování, opakované pozorování; • rozhovory s dětmi, rozhovory s rodiči, konzultace s dalšími odborníky; • hodnocení dětí, vedení diagnostických záznamů (osobní a rodinná anamnéza).
Časový plán	1x za 3 měsíce, po ukončení tematického celku
Provede	učitelky

Evaluace plnění cílů TVP

Cíl	Ověřit a zhodnotit: <ul style="list-style-type: none"> • Plnění naplánovaných cílů TVP v daném období; • kompetence (výstupy), kterých děti dosáhly; • vhodnost použitých pomůcek, motivace; • jiné závěry, důležité pro další práci.
Nástroje	<ul style="list-style-type: none"> • rozbor chování a jednání v kolektivu, vztahy, postavení dítěte ve skupině; • rozbor herních aktivit dětí; • rozbor procesu učení; • rozbor jazykových projevů (úroveň komunikace); • záznamy do TVP (Evaluace týdenního celku), konzultace učitelek
Časový plán	1x za týden
Provede	učitelky

7.3. EVALUACE PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ (ZPŮSOB A REALIZACE OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ)

Cíl	Zhodnotit průběh vzdělávání se zřetelem k vytváření cílových kompetencí: <ul style="list-style-type: none"> • Plánování a přípravy ve vazbě na ŠVP; • efektivita využívání pomůcek a didaktické techniky pro všechny děti i pro děti s přiznaným podpůrným opatřením podle Vyhlášky č.27/2016 Sb., o vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami; • realizace řízených činností • zpracování a realizace integrovaných bloků • motivace a hodnocení; • klima, vztahy, komunikace; • řešení konfliktních situací.
Nástroje	vzájemná hospitace, hospitace, kontrola TK, fotodokumentace z akcí, konzultace učitelek, dotazník
Časový plán	průběžně, 2x ročně
Provede	ředitelka, učitelky, zástupkyně

Evaluace doplňkových aktivit:

Cíl	Zhodnotit plnění záměrů, začlenění do jednotlivých integrovaných bloků, pokroky dětí
Nástroje	záznam do TVP, Záznamy v TK, fotodokumentace z akce, konzultace učitelek, konzultace učitelek s rodiči
Časový plán	po skončení integrovaného bloku
Provede	učitelky

7.4. EVALUACE PRÁCE UČITELŮ

Cíl	Zhodnotit kvalifikovanost pedagogických zaměstnanců, zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů ŠVP, normativní počty zaměstnanců k počtu dětí, kvalifikace pedagogických pracovníků – speciální pedagogika – účast na seminářích, kurzech
Nástroje	průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků, kontrolní činnost, pedagogické a provozní rady
Časový plán	1x ročně
Provede	ředitelka, zástupkyně

Kritéria pro hodnocení zaměstnanců

a) Pedagogičtí zaměstnanci

- Veškerá pedagogická činnost odpovídá filozofii školy.
- Dostatečné naplňování cílů daných ve školním vzdělávacím programu mateřské školy.
- Uplatňování flexibilního denního režimu, respektující potřeby dětí a aktuální situaci.
- Dostatečný pobyt dětí venku.
- Zajištění adaptačního režimu nově přichozím dětem.
- Respektování individuálních potřeb dítěte (odpočinek, spánek-vše se odvíjí dle potřeb dítěte).
- Pohybové aktivity v mateřské škole i na školní zahradě.
- Postavení dětí ve skupině-rovnost práv (nikdo není zvýhodňován či znevýhodňován, nikdo není zesměšňován či podceňován).
- Dostatečná míra volnosti a svobody v souladu s dodržováním nastolených pravidel třídy a školy.
- Spoluúčast dětí při všech možných činnostech, možnost samostatného rozhodování dle dítěte.
- Podpora dětské samostatnosti.
- Pozitivní hodnocení dětí.
- Jasně a srozumitelné pokyny.
- Třída je vedena k vzájemnému přátelství, toleranci, ohleduplnosti, zdvořilosti a solidaritě.
- Pitný režim k dispozici po celý den.
- Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.
- Děti nacházení potřebný klid, bezpečí i soukromí.
- Poměr spontánních a řízených činností je v denním režimu vyvážený.
- Pedagog úzce spolupracuje s rodiči.
- Spojování tříd je maximálně omezeno (pouze v ranních a odpoledních hodinách, jinak výjimečně z provozních důvodů).
- Učitelka se věnuje dalšímu vzdělávání pedagogických
- Evaluační činnost učitelky je smysluplná, užitečná, z jejích výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.
- Pedagog chrání soukromí rodiny, zachovává mlčenlivost, jedná s rodiči taktně, diskrétně a ohleduplně.
- Pedagog klade důraz na kvalitní vedení třídní dokumentace, pečlivou přípravu na vzdělávací práci i na vlastní výrobu pomůcek.
- Pedagog spolupracuje s ostatními organizacemi, s veřejností.
- Pedagog se věnuje nadstandartní úpravě třídy, výzdoby interiérů mateřských škol.

- Plnění konkrétních úkolů nad rámec svých pracovních povinností (dle vnitřního režimu mateřské školy).
- Ochotně zastupuje za nepřítomné zaměstnance.
- Provádí inventarizaci a mimořádné činnosti s ní spojené.
- Má vstřícný a pozitivní vztah k zaměstnancům školy.

b) Provozní zaměstnanci

- Řádně plní vymezené úkoly dané pracovní náplní i konkrétních úkolů nad rámec svých pracovních povinností (dle vnitřního režimu mateřské školy).
- Poskytují plnohodnotnou a vyváženou stravu, dostatek tekutin, pestrý jídelníček.
- Respektují potřeby dětí.
- Mají vstřícný a laskavý vztah k dětem, taktní jednání s rodiči.
- Dbají na pečlivost a kvalitu své práce.
- Zastupují za nepřítomné pracovníky.
- Aktivně se zúčastňují všech akcí škol.
- Spolupracují při inventarizaci.
- Upozorňují na závady a dle možností je samostatně odstraňují.
- Svým chováním a jednáním jsou pro děti vzorem.
- Pečují o estetický vzhled interiérů i exteriérů škol (péče o záhony, vysazování, přesazování květin, údržba chodníků).

7.5. EVALUACE VÝSLEDKU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ

V předškolním vzdělávání se hodnocení vzdělávacích výsledků dítěte nezaměřuje na výkony ve vztahu k dané normě, ani na srovnávání jednotlivých dětí a jejich výkonů mezi sebou. Individualizace vzdělávání vyžaduje sledovat rozvoj a osobní vzdělávací pokroky u každého dítěte a ty dokumentovat.

Podle potřeby je nebytné požádat o odbornou pomoc (konzultace s patřičným odborníkem – psycholog, lékař, speciální pedagog, výchovný poradce, Pedagogicko-psychologická poradna, Speciální pedagogická poradna...)

Cíl	Zhodnotit vzdělávání vzhledem ke stanoveným cílům vzdělávání: <ul style="list-style-type: none"> • Záznamy o dětech; • záznamy o vývojových pokrocích dětí s odkladem školní docházky; • záznamy o dětech s přiznanými podpůrnými opatřeními podle Vyhláškyč.27/2016 Sb., o vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.
Nástroje	záznamy (portfolio dítěte), záznamový hodnotící arch dítěte, konzultace učitelek, konzultace s rodiči, pedagogické rady
Časový plán	2x ročně, případně dle potřeby
Provede	učitelky

Evaluace řízení školy:

Cíl	Zhodnotit kvalitu systémového řízení a kontrolního systému <ul style="list-style-type: none"> • Účelnost režimu dne; • podpora dalšího sebevzdělávání; • otevřené a důvěryhodné vztahy na pracovišti.
Nástroje	pedagogické a provozní rady, rozhovory, dotazník
Časový plán	průběžně, 1x ročně dotazník
Provede	všichni zaměstnanci, vedoucí zaměstnanci

..

7.6. EVALUACE KVALITY PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ V KONTEXTU RVP PV

Cíl	Zhodnotit materiální, technické a hygienické podmínky škol ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP: <ul style="list-style-type: none"> • Vybavení tříd nábytkem, pomůckami, hračkami; • technický stav budov; • pracovní prostředí škol; • vybavení ŠJ; • efektivita využívání finančních zdrojů pro rozvoj školy; • zabezpečování nadstandardních finančních zdrojů (účast na grantech); • kompenzační pomůcky pro děti s přiznaným podpůrným opatřením podle Vyhlášky č.27/2016 Sb., o vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.
Nástroje	dotazníky, záznamy z rad, záznamy z kontrolní činnosti, pozorování, rozhovor
Časový plán	1x ročně
Provede	ředitelka, zástupkyně

8. ZÁVĚR

Cíle a obsah předškolního vzdělávání formulované tímto ŠVP PV směřují naši školu k tomu, aby děti, které ji opouštějí, byly osobnostmi pokud možno jedinečnými, vzhledem ke svému věku a individuálním možnostem co nejvíce samostatné, schopné dívat se kolem sebe, uvažovat, tvořivě přemýšlet a jednat, učit se všemu, co budou v životě potřebovat a aktivně čelit problémům, které život přináší.

Tento ŠVP klade důraz na přesvědčivost práce pedagoga, vymezuje prostor, ve kterém je třeba se pohybovat a poskytuje pravidla, kterými je nutno se řídit a staví tak pedagogy před požadavek vytvářet si v rámci daných pravidel vlastní programy. Tyto programy konkrétních vzdělávacích činností a jejich metodické ztvárnění se posouvá spíše do roviny třídního vzdělávacího programu. A protože za jeho průběh odpovídá pedagog, který ve třídě pracuje, je jen přirozené a spravedlivé, aby si jej také sám navrhl, popřípadě se na jeho přípravě tvůrčím způsobem podílel.

Školní vzdělávací program byl projednán na pedagogické radě dne 28. 8. 2024